

**КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНЕ ПЛАНУВАННЯ УРОКІВ
МИСТЕЦТВА В 6 КЛАСІ**

за модельною програмою «Мистецтво» Кондратової Л. Г.
до підручника «Мистецтво. 6 клас» (авт. Кондратова Л. Г.)

70 годин на рік (2 години на тиждень)

Тема року

«МАНДРІВКА КРАЇНОЮ МИСТЕЦТВ»

70 годин, 2 години на тиждень

I семестр ШЛЯХАМИ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА 32 години		
№ Тема уроку	Основні поняття для ознайомлення	Твори для сприймання та виконання Практична робота
Уроки № 1-2 У колі мистецтв	Карта мистецької мандрівки. Жанри музичного мистецтва, загальна класифікація. Музичний жанр. Жанр елегії.	<i>Відеоролик</i> «Палітра жанрів музичного мистецтва». Калейдоскоп сучасних жанрів музичного мистецтва. Р. Гриньків. Елегія для бандури. <i>Розучуємо пісню</i> «Рідна Україно моя» (слова і музика Н. Май). <i>Гра. Бандура-онлайн.</i> Музикування. <i>Гра «Імпровізація».</i> Виконання малюнка-колажу. <i>Робота зі схемою:</i> Мандрівна карта Країною музичного мистецтва.
	Карта мистецької мандрівки. Жанри образотворчого мистецтва, загальна класифікація. Жанр в образотворчому мистецтві. Шрифт.	<i>Відеоролик</i> «Палітра жанрів образотворчого мистецтва». Світлини, репродукції творів мистецтв, які репрезентують палітру жанрів образотворчого мистецтва. Репродукції картин, світлини із зображеннями творів образотворчого мистецтва, що представляють різні жанри в різних видах образотворчого мистецтва. <i>Робота з мандрівною картою</i> Країною образотворчого мистецтва. <i>Практична робота.</i> Штрифтова композиція «Я люблю Україну».
Уроки № 3-4 Палітра жанрів музичного та образотворчого мистецтва	Різновиди жанрів музичного мистецтва: жанри вокальної та інструментальної музики	<i>Сприймання:</i> М. Лисенко. Пісня без слів: опус 10 №1 (п'еса для фортепіано). <i>Виконуємо пісню</i> «Рідна Україно моя» (слова і музика Н. Май). <i>Гра «Я композитор»</i> — створення мелодії на вірш.

	Жанри образотворчого мистецтва. Характеристика різних жанрів образотворчого мистецтва	<i>Відеоролик</i> «Ниткографія. Малювання нитками (ниткопис)». Репродукції картин, світлини із зображеннями творів образотворчого мистецтва, що яскраво репрезентують його жанровий поділ. <i>Практична асоціативна творча робота</i> «Мої фантазії» в техніці ниткографії
Уроки № 5-6 Від народного до сучасного	Подорож Україною. Камерно-вокальна музика. Жанри камерно-вокальної музики. Пісня. Пісенний жанр. Народна пісня: калейдоскоп видів, тем.	Палітра жанрів української народної пісні — робота зі схемою. Калейдоскоп жнивварських народних пісень (у виконанні фольклорного гурту «Древо»). <i>Сприймання:</i> Українська народна пісня «Сирітка». Українська стрілецька пісня «Ой у лузі червона калина» (у виконанні гурту «Бумбокс»). Лемківська народна пісня «Плине кача по Тисині» (у виконанні І. Іщенко). Українська народна дума. Жнивварські пісні у виконанні фольклорного гурту. <i>Розучуємо українську народну пісню</i> «По дорозі жук, жук» (у сучасній обробці). Створення ритмічного супроводу до пісні на шумових інструментах. <i>Робота в групах.</i>
	Анімалістичний жанр. Історія розвитку. Анімалістичний жанр в скульптурі, графіці, живопису.	Світлини із зображеннями тварин. Приклади анімалістичного жанру в скульптурі, графіці, живописі. Ліплення з пластиліну народної іграшки-тваринки (за вибором вчителя). <i>Варіант 1.</i> Створення із пластиліну об'ємної фігурки або рельєфного зображення тварини (за вибором). <i>Варіант 2.</i> Створення багат шарової пластилінової композиції за зразком або за власним задумом.
Уроки № 7-8 У калейдоскопі жанрів	Калейдоскоп танцювальних жанрів. Види хореографії: класична, народна, сучасна, бальна. Народний український танець: танці-хороводи, сюжетні та побутові танці.	<i>Сприймання:</i> калейдоскоп народних українських танців. <i>Виконання пісні:</i> українська народна пісня «По дорозі жук, жук». <i>Відеозапис хороводу</i> «Червона калина» (у виконанні Буковинського ансамблю пісні і танцю). <i>Гра в парах:</i> досліджуємо хороводи. <i>Відеозапис танцю</i> «Гуцулочка». <i>Гра</i> «Урок українського танцю». <i>Відеозапис танцю</i> «Шевчики» (у виконанні Національного заслуженого академічного ансамблю танцю України імені П. Вірського; фрагмент). <i>Гра</i> «Створюємо танець».
	Анімалістичний жанр в живописі, графіці, декоративно-ужитковому мистецтві.	Репродукції графічних творів мистецтва та світлини, що яскраво репрезентують видовий поділ. Графіка, книжкова ілюстрація. Репродукції картин, світлини із зображеннями творів образотворчого мистецтва, що яскраво репрезентують твори анімалістичного жанру в різних видах мистецтва. <i>Практична графічна робота.</i> Створення сюжетної графічної композиції «Песик на прогулянці».

<p>Уроки № 9-10</p> <p>Мелодійні та графічні лінії</p>	<p>Камерно-вокальна музика. Камерний спів — вид вокального мистецтва. Жанри камерно-вокальної музики: романс, гімн. Творчість О. Білаша.</p>	<p><i>Сприймання:</i> Слова В. Юхимовича, музика О. Білаша. Романс «Журавка» (у виконанні В. Заболоцької). Слова М. Юрійчука, музика В. Михайлюка. Пісня-романс «Черемшина» (у виконанні Д. Гнатюка, Квітки Цісик, Н. Матвієнко, О. Мухи, Tom Soda; фрагменти).</p> <p><i>Виконання романсу «Черемшина»</i> у виконанні солістів з «Голосу країни».</p> <p>Слова П. Чубинського, музика М. Вербицького. Державний Гімн України (у виконанні О. Пономарьова). Гімн студентської молоді «Gaudeamus» («Гаудеамус») (у виконанні хорової капели Дрогобицького державного педагогічного університету імені І. Франка).</p> <p><i>Розучуємо пісню «Моя духмяна Україно»</i> (слова та музика І. Тарнавської).</p> <p><i>Гра «Я композитор\композиторка»</i> — створення романсу на вірш.</p>
	<p>Пейзаж — жанр образотворчого мистецтва. Пейзаж, графіка. Різновиди пейзажів. Техніки виконання пейзажної роботи.</p>	<p>Репродукції графічних та живописних творів мистецтва та світлини, що яскраво репрезентують різновиди жанру пейзажу. Перегляд репродукції графічних творів П. Міхеєва.</p> <p><i>Створення графічної пейзажної роботи «Осінь»</i> за зразком або за власним задумом.</p> <p>Техніка виконання — простий олівець.</p>
<p>Уроки № 11-12</p> <p>Моя духмяна Україно</p>	<p>Сучасна українська популярна естрадна пісня: палітра образів і жанрів.</p>	<p>Куплетна та проста двочастинна музична форма. АВАВ, АВАД.</p> <p>Робота в малих групах: дослідження творчого шляху популярних виконавців, чия творчість розпочалась в 90-х роках ХХ ст.</p> <p>Мандрівка по сторінках.</p> <p>Перша сторінка: «Квітковий хіт-парад» Слова і музика В. Івасюка. «Червона рута» (у виконанні С. Ротару; фрагмент).</p> <p>Слова М. Сингаївського, музика В. Верменича. «Чорнобривці» (у виконанні В. Павліка, фрагмент). Друга сторінка: «На пісенних конкурсах». Зіркові тренери і тренерки шоу «Голос країни». Третя сторінка: «Євробачення-2022». Слова О. Псюка та І. Клименка, музика І. Діденчука. «Стефанія» (у виконанні гурту «Kalush Orchestra»).</p> <p><i>Гра «Ритмічні варіації».</i> Джері Хейл «Козацькому роду нема переводу».</p> <p>Музична вікторина з популярних пісень.</p> <p><i>Виконання пісні: «Моя духмяна Україно»</i> (слова та музика І. Тарнавської).</p> <p>Створення пластичної імпровізації до пісні.</p>
	<p>Пейзаж, живопис. Техніки живопису: акрил, акварель, олійні фарби, гуаш. Колорит, контраст, нюанс. Мотив пейзажу.</p>	<p>Світлини українських художників, що яскраво репрезентують жанрові ознаки в живописі. Поняття контраст, нюанс, мотив пейзажу. Тепла і холодна гама кольорів.</p> <p>Створення осіннього асоціативного пейзажу за зразком або за власним задумом, дотримуючись вказаної послідовності. Техніка виконання — акварель. Зображення простору засобами лінійної та повітряної перспективи.</p>

<p>Уроки № 13-14</p> <p>Музичні та графічні шедеври.</p>	<p>Хоровий спів, співочі голоси, партесний спів. Історія розвитку хорової музики в Україні. Одноголосий та багатоголосий хоровий спів, хорова музика з музичним супроводом або без нього (а капела). Жанри хорової музики. Літургія.</p>	<p>Чотири основні партії в хоровому колективі: дисканти, альти, тенори, басы.</p> <p><i>Сприймання.</i> Уривок із партесного співу XVII ст. (у виконанні ансамблю «A cappella Leopoldis»).</p> <p>М. Леонтович. «Літургія» (у виконанні академічного камерного хору ім. Д. Бортнянського; фрагмент).</p> <p><i>Розучування пісні:</i> «Руді листи» (слова і музика Д. Пташинської).</p>
	<p>Жанр образотворчого мистецтва. Портрет. Види портретів: парадний, камерний, автопортрет, релігійний, портрет-прогулянка, сімейний, ілюстративний, костюмований, гумористичний, історичний. Скульптурні портрети. Графічні портрети.</p>	<p>Види портретів: людей в анфас (прямо), у профіль (збоку), впівоберта, три чверті повороту вліво чи вправо, за кількістю зображених осіб портрети поділяють на індивідуальні, парні та групові. За форматом зображення розрізняють портрети головні, погрудні, поясні, по стегна, поколінні, на повний зріст. Види портретів: парадний, камерний, автопортрет, релігійний, портрет-прогулянка, сімейний, ілюстративний, костюмований, гумористичний, історичний. Світлини, що яскраво репрезентують види портретів. Скульптурні портрети: погруддя, бюст, статуя, монумент.</p> <p>Графічні портрети. Поради від майстра.</p> <p><i>Виконання творчої роботи,</i> створення силуетного портрета в профіль за зразком або за власним задумом із паперу з наклеюванням на кольоровий папір.</p>
<p>Уроки № 15-16</p> <p>Музичний та живописний портрети</p>	<p>Академічна хорова музика України: традиції та сучасність. Хоровий концерт. Жанр кантати.</p>	<p>Творчість композиторів: М. Березовський, Д. Бортнянський та А. Ведель.</p> <p>Хоровий концерт.</p> <p><i>Сприймання:</i> Д. Бортнянський. Херувимська № 7 (у виконанні Академічного хору імені П. Майбороди; фрагмент).</p> <p>Хорова творчість: М. Лисенко, М. Леонтович, К. Стеценко, О. Кошиць, С. Людкевич, П. Козицький та ін.</p> <p>Сторінки розвитку хорового мистецтва в Україні.</p> <p>Українська народна пісня «Дударик» в обробці М. Леонтовича (у виконанні Національного заслуженого академічного народного хору України імені Г. Вірьовки). Слова О. Кониського, музика М. Лисенка. «Молитва» («Боже великий, єдиний») (у виконанні того ж колективу).</p> <p><i>Виконуємо пісню</i> «Руді листи» (слова і музика Д. Пташинської) під фонограму.</p> <p><i>Гра «Актори та співаки».</i></p>
	<p>Жанри образотворчого мистецтва. Сторінки розвитку живописного портрета в Україні. Портрет, живопис. Ракурс в портреті.</p>	<p>Розвиток живописного портрета в Україні. Сарматський портрет. Народна картина. Світський портретний живопис. Поради від майстрині.</p> <p><i>Практична робота:</i> скористайся порадами майстрині та намалюй портрет близької людини акварельними або гуашевими фарбами.</p> <p>Світлини, що яскраво репрезентують види портретів.</p> <p><i>Практична робота.</i> Портрет друга (профіль, анфас, три чверті – на вибір). Акварель.</p>

Уроки № 17-18 Українська фантазія	<p>Інструментальна музика та її види. Камерно-інструментальна музика. Жанрова палітра камерно-інструментальної музики. Жанри: прелюдія, фантазія.</p>	<p><i>Сприймання:</i> М. Лисенко. «Фантазія на дві українські народні теми для скрипки (або флейти) та фортепіано» (фрагменти). Л. Ревуцький. Прелюдія ре-бемоль мажор (фортепіано). <i>Гра «Музична фантазія».</i> <i>Розучування пісні</i> «Добрий день людям на Землі» (слова і музика І. Танчака).</p>
	<p>Жанри образотворчого мистецтва. Натюрморт, види натюрмотів. Натурна постановка в натюрморті. Композиція в натюрморті. Натюрморти К. Білокур. Наївне мистецтво.</p>	<p>Світлини, що яскраво репрезентують види натюрмотів. Відеоролик «Натюрморти К. Білокур». Реалістичні натюрморти української художниці Тетяни Галькун. Натюрморти Миколи Гроха. Поради від майстрині. <i>Практична робота</i> «Натюрморт», створення натюрморту способом рваної аплікації за зразком або за власним задумом.</p>
Уроки № 19-20 Жанрове розмаїття	<p>Камерно-інструментальна музика. Жанри: елегія, соната. Сонатна форма. Три етапи розвитку сонатної форми — експозиція, розробка і реприза.</p>	<p><i>Сприймання музичних творів:</i> Ю. Щуровський. Елегія для фортепіано. М. Лисенко. Елегія для флейти і фортепіано. Л. Ревуцький. Соната № 1 сі мінор. Перша частина (фортепіано). <i>Виконання пісні</i> «Добрий день людям на Землі» (слова і музика І. Танчака). <i>Гра «Музична вікторина».</i></p>
	<p>Різновиди жанрів сюжетно-тематичної композиції. Види сюжетних композицій в образотворчому мистецтві. Історичний, батальний, міфологічний, побутовий, релігійний жанри образотворчого мистецтва. Сюжетно-тематична композиція.</p>	<p>Репродукції, які яскраво репрезентують види сюжетно-тематичних композицій. Релігійний жанр в образотворчому мистецтві. Б. Фільц. Літургія «Богородице Діво, радуйся» (у виконанні Великого дитячого хору НРКУ) Скульптурні композиції Йогана Георга Пінзеля. Міфологічний жанр в образотворчому мистецтві. Розгляд репродукції гравюри Г. Левицького. Розгляд робіт сучасних українських художниць Є. Гапчинської, Х. Лукашук та Н. Курій-Максимів. <i>Практична робота:</i> створення стилізованого образу янгола-захисника для українських воїнів.</p>
Уроки № 21-22 Сюжет у творах мистецтва	<p>Симфонічна музика. Скринька жанрів симфонічної музики. Жанр симфонії. Побудова симфонії. Непрограмна музика. Непрограмні твори: сонати, симфонії, прелюдії. Сюжетна, програмна музика. Творчість українських композиторів у симфонічних жанрах.</p>	<p><i>Сприймання музичних творів:</i> симфонія соль мінор невідомого автора початку ХІХ ст. Частина 4. Козачок (фрагмент). Історія розвитку жанру симфонії в українській музиці. <i>Сприймання музичного твору:</i> симфонія соль мінор невідомого автора початку ХІХ ст. Частина 4. Козачок (фрагмент). В. Попадюк. Уривок з оркестрової фантазії (у виконанні Національного оркестру народних інструментів). <i>Розучування пісні:</i> «Заспіваймо пісню за Україну» (слова і музика О. Пономарьова). <i>Гра «Неперервний ланцюжок».</i></p>

	Живопис. Побутовий жанр в образотворчому мистецтві. Поняття пропорція. Пропорції людського тіла. Сюжетно-тематична композиція. Три плани композиції. Зображення людей в композиції. Пропорційна побудова тіла людини.	Творча спадщина Миколи Пимоненка. Картини Пимоненка в побутовому жанрі. Робота в малих групах з аналізу творів мистецтва. Репродукції картин, що яскраво відображають ознаки сюжетно-тематичних композицій в їх різновидах. Репродукції картин, що яскраво відображають ознаки побутового жанру. Побудова сюжетно-тематичної композиції. <i>Практична робота.</i> Створення сюжетно-тематичної композиції «У родинному колі».
Уроки № 23-24 Історичні події в музиці та живописі	Симфонічна музика. Жанр увертюри. Історія розвитку жанру в українській музиці. Концертна увертюра.	<i>Сприймання музичних творів:</i> М. Волинський. Увертюра до опери «Данило Галицький» (у виконанні Національного президентського оркестру України). Саундтрек до фільму «Король Данило» (реж. Т. Химич, композитор С. Шманьов, 2018). Концертна увертюра. Творчість Б.Кривопуста. Б. Кривопуст. «Українська концертна увертюра» (у виконанні Національного симфонічного оркестру; фрагмент). <i>Виконання пісні</i> «Заспіваймо пісню за Україну» (слова та музика О. Пономарьова) під фонограму.
	Живопис. Батальний, історичний жанри в образотворчому мистецтві. Українські художники, представники історичного та батального жанрів образотворчого мистецтва.	Творчість художників О. Мурашка, Ф. Красицького, С. Васильківського, О. Сластіона, М. Самокиша, М. Дерегуса в історичному жанрі. Творчість українських художників-баталістів, граверів (Л. Тарасевич та Н. Зубрицький). Творчість художників А. Петрицького, Ф. Кричевського, М. Самокиша, В. Пузиркова. Репродукції графічних творів мистецтва та світлини, що яскраво відображають історію та битву. <i>Практична робота.</i> Створення сюжетно-тематичної композиції «Україна у вогні», зображення на передньому плані захисника/ захисниці України. Техніка виконання — акварель.
Уроки № 25-26 Характер театральних образів	Театральні жанри. Музично-театральні жанри: опера, балет, оперета, мюзикл, музична комедія, рок-опера. Історія розвитку жанру опери в українському музичному мистецтві.	Схема синтезу видів мистецтва в жанрі опера. Вокальні номери опери: арії, дуети, речитативи. Інструментальні оркестрові номери опери: увертюра, антракти. Історія опери С. Гулака-Артемівського «Запорожець за Дунаєм». <i>Сприймання музичних творів:</i> увертюра до опери С. Гулака-Артемівського «Запорожець за Дунаєм» (у виконанні симфонічного оркестру; фрагмент). Ю. Шевченко. Сюїта з балету «Запорожець за Дунаєм» (у виконанні симфонічного оркестру; фрагмент). <i>Розучування пісні</i> «Selfie-party» (слова Г. Британ, К. Сюсько; музика М. Берези). Ритмічна вправа до пісні. <i>Гра «Театр пантоміми».</i>

	<p>Театр. Театральні костюми та їх різновиди: костюми для драматичного спектаклю, оперні костюми, балетні костюми.</p>	<p>Світлини, що яскраво репрезентують театральні костюми в різних театральних жанрах. Творчість Марії Левитської — театральної художниці-постановниці і художниці костюмів; історія розвитку балетного костюма. <i>Практична робота:</i> створення ескізу костюма для артиста або артистки балету. Техніка виконання — кольорові олівці.</p>
<p>Уроки № 27-28 Жанри в українській мультиплікації</p>	<p>Жанри мультиплікації. Історія розвитку української мультиплікації. Музика в різних жанрах у мультфільмах.</p>	<p>Жанри мультфільмів. Комедійні, детективні, пригодницькі, музичні, казки на основі фольклору, фантастичні, серіали (за певним жанром), німі. Перегляд кадрів з українських мультфільмів. <i>Музична вікторина.</i> Слухання музики та відгадування назв мультфільмів, у яких вона звучить. <i>Сприймання твору:</i> перегляд уривку із мультфільму «Журавлик» (реж. І. Гурвич, 1970 р.). Саундтрек до анімаційного фільму «Микита Кожум'яка» (реж. М. Депоян, композитор С. Круценко, 2016). <i>Виконання пісні «Selfie-party»</i> (слова Г. Британ, К. Сюсько; музика М. Берези). <i>Гра «Озвучуємо мультфільм».</i></p>
	<p>Мультиплікаційні фільми. Мальована анімація. Українські сюжети та художні образи в українських мультфільмах.</p>	<p>Подорож в «Країну анімації».</p> <p>1. Зупинка «Козацька». «Козаки» — улюблений комедійний серіал В. Дахна. Уривок із мультфільму «Козаки. Футбол. Епізод № 26. Фінляндія» (реж. М. Медвідь, 2016). <i>Практична робота:</i> відтворення зображення одного з головних героїв мультфільму «Козаки». Техніка виконання — олівці або гуаш (за вибором).</p> <p>2. Зупинка «Легенди України». Історія створення анімаційного фільму «Легенди України». Перегляд уривку з анімаційного фільму «Легенди України». <i>Гра «Упізнай героя/героїню».</i> Перегляд уривку із анімаційного серіалу «Ескімоска. Пригоди в Арктиці. 1-ша серія. Дзига» (реж. О. Шапарев, 2012). <i>Практична робота:</i> створення художнього образу улюбленого персонажа різдвяного або новорічного мультфільму. Техніка виконання — на власний розсуд. <i>Робота над проектом «Найкращі українські мультфільми про Різдво».</i></p>

<p>Уроки № 29-30</p> <p>Жанри українського кіномистецтва для дітей</p>	<p>Жанри українського кіно. Дитячий фільм. Дитячий музичний фільм. Музика в різних жанрах українського дитячого кіно.</p>	<p>Види кіно: ігрове, анімаційне, документальне, науково-популярне. Жанри дитячого кіно: комедія, мелодрама, бойовик, фантастика, музичний фільм, пригодницький фільм, детектив та інші. Музична вікторина «У світі дитячого кіно». Гра «Кіноман». Перегляд уривку із дитячого музичного фільму «Ульотний Новий рік» (реж. А. Акулевич, 2020). <i>Розучування пісні</i> «З Новим роком, Україно!» (слова і музика Н. Май). Виконання колядок в трьох групах.</p>
	<p>Афіша дитячого фільму. Жанри дитячого кінофільму.</p>	<p>Подорож Країною дитячого кіно. Перегляд уривка з фільму «Казка старого мельника» (реж. О. Ітигілов, 2020). Знайомство з творчістю українського художника-постановника Владлена Одуденка. <i>Гра «Интерв'ю»</i>. Кадри з дитячих кінофільмів, які яскраво репрезентують різноманітність жанрів кінофільмів, дитячих кінофільмів на зимову та новорічну тему. <i>Практична робота.</i> Афіша до кінофільму. Поради від майстрів створення афіш. Створення афіш до дитячого кінофільму, зобразивши на ній людину або людей у русі.</p>
<p>Уроки № 31-32</p> <p>З Україною в серці</p>	<p>Урок узагальнення знань з теми. Повторення понять, виконання пісень, театральні композиції.</p>	<p>Перша зупинка — «Музична вікторина». Сприймання фрагментів музичних творів, які звучали на уроках. Назва композицій та прізвища авторів. Друга зупинка — «Знавці музики». Відповіді на запитання. Третя зупинка — «Співоча студія». Виконання пісень, які вивчали на уроках. Четверта зупинка — «Театральна хвилинка». Розігрування обряду колядування.</p>
	<p>Урок узагальнення знань.</p>	<p>Перша зупинка — «Галерея образів». Друга зупинка — «Знавці мистецтва» жанри образотворчого мистецтва, повторення. Третя зупинка — «Виставкова». Виставка робіт учнів. Повторення матеріалу. Четверта зупинка — «Творча». Створення пластилінової аплікації на новорічну тематику. Придумування сюжету.</p>

II семестр
СТОРІНКАМИ МИСТЕЦТВА ЗАРУБІЖЖЯ

<p>Уроки № 33-34</p> <p>Скарбниця зарубіжного мистецтва</p>	<p>Мистецька подорож країнами зарубіжжя. Вокальна музика Італії. Школа італійського вокалу бельканто. Жанри вокальної музики. Поняття бельканто, арія.</p>	<p>Сприймання музичних творів: Дж. Верді. Арія герцога з опери «Ріголетто» (у виконанні Л. Паваротті, П. Домінго, Х. Каррераса). Лучо Далла. «Пам'яті Карузо» (у виконанні Л. Паваротті). Музичні жанри. Гра в парах. Композиція «Il Mondo» (у виконанні тріо «Il Volo»: П'єро Бароне, Джанлука Джинoble, Іньяціо Боскетто). <i>Розучування пісні «Зима» (слова і музика Л. Горової).</i> <i>Гра «Зимові вокальні візерунки»</i></p>
	<p>Історія розвитку анімалістичного жанру в країнах зарубіжжя. Шедеври анімалістичного жанру. Поняття текстура. Італійські художники в анімалістичному жанрі.</p>	<p>Світлини, що репрезентують анімалістичний жанр в живописі, скульптурі, графіці. Історія розвитку анімалістичного жанру в країнах зарубіжжя. Художні матеріали і техніки (вугіль, сангіна, крейда, олівець). Послідовність зображення тварин в русі. Анімалістичний жанр в скульптурі, графіці, живописі. <i>Відеоролик «Шедеври анімалістичного жанру».</i> Творчість Філіпо Паліці. Вправа. Начерк — пропорції тварин. <i>Творча практична робота.</i> Колективна робота «Пінгвіни Мадагаскару». Створіть виразні образи персонажів відомого мультфільму.</p>
<p>Уроки № 35-36</p> <p>Мистецькі обрії Західної Європи</p>	<p>Камерно-вокальна музика. Жанри романс, балада. Шедеври зарубіжної професійної вокальної музики: автори, виконавці.</p>	<p>Історія розвитку жанру романсу, балади в країнах зарубіжжя. Особливості жанру романсу. Характерні риси романсу. <i>Сприймання музичного твору:</i> іспанський романс «Estudio en Mi de Rubiga» (у виконанні М. Врдоляка (гітара). Український романс «Місяць на небі» (у виконанні М. Кондратюка). Український романс «Місяць на небі» (у виконанні С. Щербака (бандура)). <i>Творче завдання:</i> створення зимового романсу: придумування ліричної мелодії на слова А. Качана. Жанр балади. Історія розвитку жанру балади в країнах зарубіжжя. <i>Сприймання музичного твору:</i> Слова В. Кравченко, музика Н. Горшар. Рок-балада «Сірко пробудився» (у виконанні рок-гурту «Natalika»; фрагмент відеокліпу). Конкурс вокальних дуетів. Вокальні бої. Виконання пісні «Зима» (слова і музика Л. Горової). <i>Гра «Зимові пригоди».</i></p>

	<p>Пейзаж живопис. Сторінки розвитку жанру в творчості зарубіжних художників. Поняття колорит. Низький, середній, високий горизонт. Повітряна перспектива. Шедеври жанру.</p>	<p>Творчість Пітера Пауля Рубенса. Творчість пейзажистів XVIII ст. французів Антуана Ватто і Франсуа Буше. Творчість французького художника XIX століття Каміля Коро. Картини знаменитого митця XIX – першої половини XX ст. Клода Моне. Світлини, що репрезентують пейзажний жанр. Картини іспанських живописців XIX – першої половини XX ст. Творчість Антоніо Муньйос Деграна – видатного іспанського художника-пейзажиста XIX–XX ст. Правила повітряної перспективи. <i>Практична робота:</i> створення зимового пейзажу. Техніка виконання — пастель.</p>
<p>Уроки № 37-38</p> <p>Вокальне та пейзажне мистецтво</p>	<p>Камерно-вокальна музика. Жанр пісні, побудова пісні. Порівняння народної та професійної пісні. Жанр серенади. Збірки пісень. Творчість Ф. Шуберта. Р. Шумана.</p>	<p>Скринька камерно-вокальної музики. Історія розвитку жанру пісні. Творчість Ф. Шуберта. <i>Сприймання творів мистецтва:</i> Слова Л. Рельштаба (переклад Олени Пчілки), музика Ф. Шуберта. «Серенада» (у виконанні Любові Сагат). Ф. Шуберт. «Серенада» (фрагменти аранжувань твору для скрипки і струнного оркестру; для флейти та гітари; в сучасній обробці). Слова Г. Гейне, музика Р. Шумана. Пісня «Das ist ein Flöten und Geigen» із циклу «Кохання поета» (у виконанні Ф. Вундерліха). <i>Розучування пісні</i> «Сніг» (слова і музика Д. Пташинської). <i>Гра</i> «Пінгвіни».</p>
	<p>Види пейзажів. Історія розвитку пейзажного жанру в Німеччині. Поняття пленерного живопису. Поняття лінійна перспектива.</p>	<p>Творчість Альбрехта Дюрера — великого німецького живописця і гравера кінця XV — першої половини XVI ст. Творчість сучасного німецького художника Детлева Ніцшке. Поняття лінійна перспектива. Схеми лінійної перспективи. Світлини, що репрезентують пейзажний жанр в живописі. Міський пейзаж. Правила лінійної перспективи у зображенні вулиць міста. Творчість німецьких художників у пейзажному жанрі. <i>Практична робота:</i> створення міського пейзажу за зразком або за власним задумом. Техніка виконання — акварель.</p>
<p>Уроки № 39-40</p> <p>Світ у звуках і барвах</p>	<p>Сучасна популярна пісня в країнах зарубіжжя. Жанри сучасної популярної вокальної музики. Французький шансон. Жанри сучасної бальної хореографії.</p>	<p>Подорож країнами зарубіжжя, сучасна музика. Музична вікторина. «Зарубіжні хіти». <i>Гра</i> «Плейлист». Жанр шансона. Станція Шансон. Французька пісня шансон Творчість виконавців: Лео Ферре, Едіт Піаф, Жак Брель, Шарль Азнавур, Енріко Масіас, Аманда Лір, Патрісія Каас, Заз та інші. Фрагменти виступів шансонье. Лео Ферре: «L'île Saint-Louis» (Франція). Жак Брель: «La chanson des vieux amants» (Франція). Сальваторе Адамо: «Tombe la neige» (Бельгія). Станція бальні танці. Жанри бальної хореографії.</p>

		<p>Відеофрагменти виступів учасників змагань із бальних танців: латиноамериканська програма. <i>Гра «Танцюємо ча-ча-ча».</i> <i>Виконання пісні «Сніг» (слова і музика Д. Пташинської).</i> Ілюстрація до пісні.</p>
	<p>Пейзаж, види пейзажів. Архітектурний, парковий пейзаж.</p>	<p>Світлини із зображеннями видів пейзажів. Французькі пейзажисти. Картини творців героїчного пейзажу Ніколи Пуссена та Клода Лоррена. Творчість пейзажистів XVIII століття. Франсуа Буше. Творчість художників барбізонської школи. Пейзажі: Клод Моне, Каміль Піссарро, П'єр Огюст Ренуар, Пабло Пікассо, Анрі Матісс, Марсель Дюшан. <i>Вправа.</i> Малюємо Ейфелеву вежу. <i>Практична робота:</i> за вибором варіантів Ейфелева вежа. <i>Варіант 1.</i> Створи образ Ейфелевої вежі в аплікаційній роботі з паперу. <i>Варіант 2.</i> Зобрази Ейфелеву вежу в аплікації з паєток, бісеру або пластиліну.</p>
<p>Уроки № 41-42 Мистецтво країн Балтії</p>	<p>Хоровий спів. Фольклорний спів. Жанри хорового співу. Жанр ораторії. Мистецтво Балтійських країн.</p>	<p>Балтійське свято пісні й танцю — національне свято Латвії, Литви та Естонії. Латвійський фестиваль пісні і танцю. Історія естонського «Свята пісні». <i>Сприймання музичних творів:</i> 3. Лієпіньш. Уривок з рок-опери «Лачплесіс» (фрагмент виступу зведеного хору на заключному концерті Свята пісні). Псалом «Хвали, душе моя, Господа» (у виконанні Естонського філармонічного камерного хору; диригент Пол Хіллайр). Відеофрагмент парку світлових скульптур за мотивами твору Л. Керролла «Аліса в Дивокраї». Г. Ф. Гендель. Хор «Алілуя» з ораторії «Месія» (у виконанні вільнюського хору хлопчиків та юнаків «Ажуолюкас»; Національного камерного ансамблю «Київські солісти»; хорової капели хлопчиків та юнаків «Дзвіночок» КПДЮ; хору хлопчиків та дівочого хору КССМШ ім. М. Лисенка; фрагменти) Українська народна пісня. «Ой ходить сон коло вікон» в обробці О. Кошиця (у виконанні вільнюського камерного хору «Aidija»); <i>Розучування пісні «Співаєм я, і ти, і Україна» (слова і музика З. Красуляк).</i></p>
	<p>Історія розвитку жанру портрета в мистецтві зарубіжжя, в творчості художників країн Балтії. Види портретів за кількістю осіб. Поняття автопортрет. Пропорції обличчя.</p>	<p>Репродукції картин художників зарубіжжя. Творчість художників балтійський країн. Портретний жанр у мистецтві країн Балтії. Творчість Міхеля Зіттова, Пауля Рауда. Творчість Монте ді Джованні, голландського майстра Петера Данкертса де Рідж, які проживали у Вільнюсі. Перегляд робіт графіка Стасіса Красаускаса. <i>Гра «Хто це?».</i> <i>Практична робота.</i> Створення автопортрета в техніці акварельного чи гуашевого живопису або засобами художньої графіки (за вибором).</p>

<p>Уроки № 43-44</p> <p>Німецько-австрійська мистецька подорож</p>	<p>Академічна хорова музика. Історія хорового співу в країнах зарубіжжя. Огляд хорових жанрів. Поняття духовна (церковна) музика. Поняття меса, хорал. Жанр реквієм. Особливості жанрів: ораторії, кантата, меса, літургія в Німеччині та Австрії.</p>	<p><i>Сприймання музичних творів:</i> «Свят» («Sanctus») — на основі канону Й. Пахельбеля; «Завжди з тобою» («Always with You») (у виконанні хору хлопчиків «Libera», Лондон). <i>Гра: дослідження видів хорових колективів за складом виконавців; за кількістю виконавців; за манерою співу; за статусом.</i> <i>Гра «Музична вікторина».</i> <i>Сприймання музичних творів:</i> Й. С. Бах. Меса сі мінор. I ч. (5-голосий хор «Господи, помилуй») і «Страсті за Матвієм» (заключний хорал) (у виконанні Мюнхенського Бах-хору та оркестру, диригент — К. Ріхтер). В. А. Моцарт. «Lacrimosa» з «Реквієму» (у виконанні Віденського філармонічного оркестру й хору, диригент — К. Бьом). <i>Виконання пісні «Співаєм я, і ти, і Україна» (слова і музика З. Красуляк).</i> <i>Гра «Диригент/диригентка».</i></p>
	<p>Жанр портрета в декоративному живописі. Поняття декоративний портрет, вітраж, вітражні портрети. Мозаїчні портрети. Поняття інтуїтивний живопис.</p>	<p>Творчість австрійського художника Густава Клімта. Світлини із зображеннями портретів. Техніки виконання портретів. Декоративний портретний живопис, вітражні портрети, мозаїчні портрети. Робота в трьох групах. Розгляд зразків стріт-арту на вулицях Берліна та Відня. <i>Відеоролик «Зразки інтуїтивного живопису Німеччини, Австрії».</i> Перегляд робіт художниці з Тернополя Олесі Гудими. <i>Практична робота.</i> Створення портрета в стилі попарт на основі фотографії.</p>
<p>Уроки № 45-46</p> <p>Мистецтво скерцо та шаржу</p>	<p>Камерно-інструментальна музика. Жанри скерцо, етюд, варіації. Творчість польських композиторів.</p>	<p>Подорож до Польщі. Жанри скерцо, етюд, варіації. Творчість Ф. Шопена. <i>Сприймання Ф. Шопен. Скерцо № 2, сі-бемоль мінор (фортепіано).</i> Творчість Й. Баха. <i>Сприймання Й. С. Бах. Скерцо («Жарт») з оркестрової сюїти №2 (для флейти і струнного оркестру). Й. С. Бах.</i> Скерцо в інструментальному та вокальному виконанні (сучасна обробка). Ф. Шопен. Етюд до мінор («Революційний») опус 10, № 12 (фортепіано). <i>Розучування пісні «Весняна пісня» (слова Кр. Овербека, переклад М. Познанської; музика В. А. Моцарта).</i></p>
	<p>Жанри карикатури, шаржу в графіці. Графіка. Творчість польських художників.</p>	<p>Репродукції картин, які яскраво репрезентують шаржі, карикатури. Творчість художників Херлуфа Бідструпа та Павла Кучинського в жанрах карикатури та шаржу. <i>Практична робота</i> Створення портрета друга/подруги у жанрі шаржу.</p>

<p>Уроки № 47-48</p> <p>Від ноктюрну, рондо до натюрморту</p>	<p>Камерно-інструментальна музика. Жанри ноктюрн, рондо, фантазія. Історія розвитку жанру ноктюрну.</p>	<p><i>Сприймання музичних творів:</i> Е. Гріг. Ноктюрн № 4 з циклу «Ліричні п'єси» (фортепіано). Перегляд відеоролика весняної тематики під музичний супровід «Ноктюрну №4» Е. Гріга (у виконанні Лондонського симфонічного оркестру).</p> <p>В. А. Моцарт. «Рондо в турецькому стилі» з фортепіанної сонати №11 ля мажор (у класичному варіанті та в сучасній обробці).</p> <p>В. А. Моцарт. Рондо для скрипки з оркестром сі-бемоль мажор.</p> <p>Жанр рондо та структура рондо.</p> <p>Уривок із мультфільму «Чарівна флейта»: «Рондо в турецькому стилі» за мотивами музики В. А. Моцарта (реж. В. Герш, 2008).</p> <p>Ж.-П. Ревербері. «Фантазія» (у виконанні оркестру «Rondo Veneziano» під керівництвом Ж.-П. Ревербері). «Веснянка» (у виконанні гурту «Go_A»).</p> <p><i>Виконання пісні</i> «Весняна пісня».</p> <p>Слова Кр. Овербека, музика В. А. Моцарта, переклад М. Познанської</p>
	<p>Історія розвитку жанру натюрморту в країнах зарубіжжя. Художник-флорист</p> <p>Шедеври жанру. Творчість зарубіжних художників.</p> <p>Поняття художник-флорист</p>	<p>Перегляд робіт італійських майстрів Якопо де Барбарі та Мікеланджело да Караваджо.</p> <p>Жанр натюрморту. Поняття навчальний натюрморт. Роботи геніальних майстрів натюрморту (Поль Сезанн, Поль Гоген, Анрі Матісс).</p> <p><i>Відеоролик «Шедеври натюрмортів».</i></p> <p>Квіткові натюрморти.</p> <p><i>Відеоролик «Квіткові натюрморти».</i></p> <p><i>Творча робота.</i> Створення ліричного натюрморту із весняним букетом.</p> <p>Техніка виконання — акварель.</p>
<p>Уроки № 49-50</p> <p>Мистецькі шедеври</p>	<p>Камерно-інструментальна музика. П'єса. Жанр капричо, або каприс. Поняття шедевр, віртуоз, імпровізація.</p>	<p><i>Сприймання музичних творів:</i> Л. ван Бетховен. П'єса «До Елізи» (фортепіано). Л. ван Бетховен. П'єса «До Елізи» (сучасна обробка). Відтворення мелодії п'єси «До Елізи» на віртуальному піаніно. Творчість геніального італійського скрипаля-віртуоза та гітариста Ніколо Паганіні.</p> <p><i>Сприймання музичних творів:</i> Н. Паганіні. Каприс №24 (у виконанні заслуженого артиста України О. Криси).</p> <p>Н. Паганіні. Каприс № 24 (сучасна обробка). Історія скрипки Стадіварі.</p> <p><i>Розучуємо пісню</i> «Музика» (слова І. Боровик, музика Ю. Рожкова).</p>
	<p>Жанр натюрморту.</p> <p>Натюрморти у фресках, мозаїці.</p> <p>Натюрморти в графіці, гравюрі, літографії.</p> <p>Натюрморти в живописі.</p> <p>Натюрморти в комп'ютерній графіці, графічному дизайні.</p> <p>Поняття світлотінь.</p>	<p>Історія розвитку жанру в різних техніках образотворчого мистецтва.</p> <p>Натюрморти в фресках, мозаїці.</p> <p>Репродукції картин, які яскраво репрезентують: натюрморти в графіці, гравюрі, літографії; натюрморти в живописі, натюрморти в комп'ютерній графіці, графічному дизайні.</p> <p>Поняття світлотінь, елементи світлотіні: світло, відблиск, тіні, півтіні, рефлекс.</p> <p>Техніка гратажу та літографії.</p>

		<p>Шедеври натюрморту в живописі. Творчість Вінсента ван Гога та Пабло Пікассо. Творчість митців натюрмортів: Сесіл Кеннеді, Джуліан Стапперс, Грегорі Ван Раальте, Маріанна Брум, Тріша Хардвік, Сюзан Авіс Мерфі.</p> <p>Приклади натюрмортів у скульптурі.</p> <p>Натюрморти в фотомистецтві.</p> <p><i>Практична творча робота.</i> Створення графічного натюрморту із трьох предметів (гличик, яблуко, груша) з натури.</p>
<p>Уроки № 51-52</p> <p>Славетні імена в мистецтві</p>	<p>Камерно-інструментальна музика. Поняття клавір, клавірна музика.</p> <p>Клавесин як музичний інструмент. Гітара як музичний інструмент.</p> <p>Жанр концерту для гітари.</p> <p>Історія розвитку жанру сонати в зарубіжному мистецтві.</p>	<p>Творчість Джузеппе Скарлатті — знаменитий італійський композитор і клавесиніст XVIII ст.</p> <p><i>Сприймання музичного твору:</i> Д. Скарлатті. Соната ре мажор для клавесина.</p> <p>Х. Родріго. Уривок із сонати для гітари.</p> <p>Х. Родріго. Уривок із концерту «Аранхуес» для гітари з оркестром: частина 2.</p> <p>Й. Гайдн. Соната для фортепіано ре мажор.</p> <p>К. Дебюссі. Соната для віолончелі та фортепіано ре мінор. Частина 1.</p> <p><i>Виконання пісні «Музика»</i> (слова І. Боровик, музика Ю. Рожкова).</p>
	<p>Побутовий жанр. Історія розвитку побутового жанру в країнах зарубіжжя.</p> <p>Сюжетно-тематична композиція в побутовому жанрі.</p> <p>Поняття сюжет, символічне зображення, орнамент.</p> <p>Декоративна композиція в побутовому жанрі.</p>	<p>Історія розвитку побутового жанру в країнах зарубіжжя. Сюжетно-тематична композиція в побутовому жанрі.</p> <p>Декоративна композиція в побутовому жанрі.</p> <p>Творчість Дієго Веласкеса — славетний живописець XVII ст.</p> <p>Творчість Адріану ван Остаде — нідерландського художника та гравера, майстра селянського побутового жанру.</p> <p>Творчість художників у XVIII столітті: А. Ватто, Ф. Буше, Ф. Гоя та побутовий жанр.</p> <p>Творчість художників XIX століття: А. Руссо, Е. Мане, П. Гоген. Приклади робіт в побутовому жанрі.</p> <p>Перегляд робіт народної майстрині України Марії Примаченко.</p> <p>Поняття сюжет, символічне зображення, орнамент.</p> <p>Репродукції картин, які яскраво репрезентують побутовий жанр.</p> <p><i>Практична творча робота.</i> Створення декоративно-сюжетної композиції в стилі М. Примаченко.</p>
<p>Уроки № 53-54</p> <p>Героїчні мотиви в мистецтві</p>	<p>Жанр симфонії. Історія розвитку жанру симфонії в країнах зарубіжжя.</p> <p>Види симфоній за формою, сюжетом, естетичними категоріями: симфонія-драма, симфонія-трагедія, симфонія-пастораль, симфонія-концерт, симфонія-ораторія.</p>	<p>Творчість композитора Д. Скарлатті наприкінці XVII ст.</p> <p>Творчість основоположників класичної симфонії Й. Гайдна та В. А. Моцарта.</p> <p>Розвиток жанру симфонії наприкінці XVIII — та початку XIX ст. в творчості Ф. Шуберта, Р. Шумана, Ф. Мендельсона, Г. Берліоза, Й. Брамса.</p> <p>Типи симфоній за формою, сюжетом, естетичними категоріями: симфонія-драма, симфонія-трагедія, симфонія-пастораль, симфонія-концерт, симфонія-ораторія.</p>

		<p><i>Сприймання музичних творів:</i> Л. ван Бетховен. Симфонія № 5. Частина 1 (фрагменти). Л. ван Бетховен. Симфонія № 5 (у сучасній обробці; фрагменти). <i>Гра «Сценарист/сценаристка».</i> <i>Розучування пісні «Козацька пісня»</i> (слова і музика А. Мігай).</p>
	<p>Історія розвитку історичного жанру в живописі зарубіжжя. Творчість живописців, які працювали в історичному жанрі. Історія розвитку батального жанру.</p>	<p>Творчість італійських живописців XV–XVI ст. А. Мантеньї, П. Уччелло, Я. Тінторетто. Приклади картин історичної тематики в творчості Пітера Пауля Рубенса, Ніколи Пуссена, Рембранта ван Рейна. Розвиток історичного жанру в XVIII–XIX ст. в творчості художників (Ежен Делакруа, Оноре Дом'є, Адольф фон Менцель, Жак-Луї Давід, Франсіско Гоя, Поль Деларош). Творчість художників XVII століття — іспанця Хуана де ла Корте та німця Карла Ройхлінга. Історія розвитку батального жанру в сучасному мистецтві. Творчість словацького художника Радо Явора та художниці й волонтерки литовсько-польського походження Беати Куркуль. <i>Практична робота:</i> створення образу воїна-захисника України за зразком або власним задумом. Техніка виконання — гуаш або акварель.</p>
<p>Уроки № 55-56 Міфологічні та релігійні образи в мистецтві</p>	<p>Міфологічні та релігійні образи в музиці. Поняття піцикато. Образ Діви Марії в музиці.</p>	<p>Історія давньогрецького міфу «Орфей і Еврідіка». <i>Сприймання музичних творів:</i> К. В. Глюк. Мелодія з опери «Орфей і Еврідіка» (соло на флейті у супроводі симфонічного оркестру). К. В. Глюк «Мелодія» (соло скрипки і фортепіано). Образ Діви Марії в музиці та живописі. <i>Сприймання музичних творів:</i> Ф. Шуберт. «Ave, Maria» (у виконанні симфонічного оркестру). Ф. Шуберт. «Ave, Maria» (у виконанні Лучано Паваротті). Виконання вокалізом на звук «а-а-а» мелодії твору під фонограмний запис симфонічного оркестру. <i>Гра «Упізнай музичний інструмент».</i> <i>Виконання пісні «Козацька пісня»</i> (слова і музика А. Мігай).</p>
	<p>Міфологічний та релігійний жанри в мистецтві. Історія розвитку міфологічного та релігійного жанрів у зарубіжному мистецтві.</p>	<p>Міфологічні образи у фресках Рафаеля Санті, відомих картинах Сандро Боттічеллі, Андреа Мантеньї. Розвиток міфологічного жанру в XVII столітті. Творчість фламандського живописця Пітера Пауля Рубенса та художника Франції Нікола Пуссена. Розвиток міфологічного жанру в творчості Жака-Луї Давіда, Жана Огюста Домініка Енгра, скульптора Івана Мартоса, в графіці — Пабло Пікассо, в живописі — Казимир Малевич, у скульптурі — Антуан Бурдель, Рафаель Санті. Відеоролик «Релігійний жанр у мистецтві». <i>Практична творча робота:</i> створення образу великоднього янгола як ілюстрацію до свята.</p>

Уроки № 57-58 Танцювальні ритми	Історія розвитку танцювальних жанрів в творчості зарубіжних композиторів. Жанр вальсу, болеро, польки. Варіаційна форма.	Творчість французького композитора Гектора Берліоза, М. Равеля <i>Сприймання музичних творів:</i> Г. Берліоз. «Фантастична симфонія». Частина 2. Вальс (у виконанні симфонічного оркестру). М. Равель. «Болеро» (у виконанні симфонічного оркестру; фрагменти). <i>Гра «Малюємо музику».</i> Е. Штраус. Полька «Без гальм». <i>Розучування пісні «Вір у дива»</i> (слова і музика Н. Май).
	Бразилія – країна карнавалу. Сюжети в картинах. Образи танцюючих людей. Поняття силует та силуетне зображення.	Відеофрагмент зі святкової ходи під час бразильського карнавалу. Приклади зображення людей, які танцюють, у мистецтві з давніх часів. Картини Сандро Боттічеллі «Портрет танцівниці Камарго», «Танець під музику часу» Ніколи Пуссена. Картини іспанського художника Франсиско Родригеса, що зображують танцівниць. Три картини П'єра Огюста Ренуара — «Танець у селі», «Танець в Буживалі», «Танець у місті». <i>Практичне завдання.</i> Створення силуетного зображення пари, що виконує танець, за зразком або за уявою.
Уроки № 59-60 Театральні зустрічі	Жанр опери. Його різновиди. Історія розвитку жанру опера. Жанр оперети. Жанр уверюри. Історія розвитку жанру увертюри.	Опера як музично-драматичний жанр. Творчість угорського композитора Імре Кальмана. <i>Сприймання музичного твору:</i> І. Кальман. Уривок із 2-ї дії оперети «Графиня Маріца» (відеофрагмент). Історія розвитку жанру увертюри. Творчість Г. Генделя та Б. Бріттена. <i>Сприймання музичних творів:</i> Г. Ф. Гендель. Увертюра до опери «Аталанта» (для труби і органа). Б. Бріттен. Увертюра «Канадський карнавал» (у виконанні симфонічного оркестру; фрагмент). <i>Виконання пісні «Вір у дива»</i> (слова і музика Н. Май).
	Поняття театраль-но-декораційне мистецтво, сценографія. Історія розвитку театральних декорацій. Види декорацій.	Основні види декорацій: жорсткі (об'ємні, напівоб'ємні, плоскі) та м'які (мальовані, аплікаційні, драпіровані та гладкі). Професія художника-декоратора. <i>Практична робота:</i> створення театральної декорації для настільного театру ляльок.
Уроки № 61-62 Театр ляльок	Історія розвитку театру ляльок в Китаї, Японії, Індії, В'єтнаму, Німеччини, Великої Британії, Іспанії, Італії, Чехії, України.	Особливості розвитку китайського театру ляльок. Японський ляльковий театр Бунраку. Індійський ляльковий театр. Індонезійський театр тіней Ваянг. В'єтнамський ляльковий театр на воді. Театри ляльок Німеччини, Великої Британії, Іспанії. Історія розвитку театру ляльок Італії та Чехії. Український ляльковий театр. <i>Відеофрагменти лялькової вистави «Кіт у чоботях»</i> за мотивами однойменної казки Шарля Перро (реж. Ю. Сікало, муз. Ю. Шевченка; Київський академічний театр ляльок). <i>Розучування пісні «Ми — твоє майбутнє»</i> (слова і музика Н. Май).

	<p>Різновиди ляльок. Секрети виготовлення ляльок в різних країнах світу. Види театральних ляльок.</p>	<p>Різновиди ляльок. Секрети виготовлення ляльок. Групи театральних ляльок. Театр горішніх ляльок (рукавичних), театр нижніх ляльок (маріонеток), театр серединних ляльок. Персонаж або його окремі частини — елементи костюма актора/акторки (театри тіней, ростові ляльки). Види театральних ляльок. Маріонетка — лялька-рукавичка, тростинова лялька, ростова та вертепна лялька. Лялька з мімікою, тіньові ляльки. Відеоролик «Різновиди ляльок Туреччини, Японії». <i>Практична робота:</i> виготовлення ляльки-маріонетки з паперу.</p>
<p>Уроки № 63-64 Жанри мультиплікації</p>	<p>Історія розвитку жанрів мультиплікації в країнах зарубіжжя. Мультфільми студії Волта Діснея. Історія розвитку аніме в Японії. Жанр аніме.</p>	<p>Уривок із мультфільму «Леонардо: місія Мона Ліза» (реж. С. Манфіо, 2018). Відеоролик про історію розвитку мультиплікації. Уривок із мультфільму «Атлантида-2: Повернення Майло» (реж. В. Кук, Т. Шелтон, Т. Стоунс; 2003). Історія розвитку студії Волта Діснея. Історія розвитку аніме в Японії. Жанри аніме. Кодомо — жанр аніме для дітей до 12 років. Уривок із аніме-серіалу «Дораемон» (реж. К. Дж. Кінг, Ц. Сібаяма, К. Кусуба, 1979). <i>Виконання пісні</i> «Ми — твоє майбутнє» (слова і музика Н. Май). <i>Гра «Оркестр».</i></p>
	<p>Історія розвитку жанрів аніме. Основні характеристики героїв серіалів аніме. Японія.</p>	<p>Тоєі Animation — аніме-студія Японії. Характеристика основних героїв фільму аніме. Особливості створення аніме-серіалу в Японії. Основні професії розвитку жанру аніме в Японії. Поради від майстра, щоб намалювати героя аніме. <i>Практична робота:</i> вправи для створення малюнків героїв серіалів аніме; створення портретів героїні аніме.</p>
<p>Уроки № 65-66 Жанри кіномистецтва</p>	<p>Історія розвитку жанрів кіномистецтва. Німий фільм, перший кольоровий та звуковий фільм. Голлівуд. Поняття кіножанр. Характеристика основних жанрів кіно.</p>	<p>Жанри кіномистецтва. Історія розвитку кіномистецтва. Герої німого кіно. Чарлі Чаплін. Ера розвитку звукового кіно. Історія розвитку кіностудії Голлівуду. Жанрові групи кіно: драматичні, комедійні, епічні, ліричні, пригодницькі, історичні, музичні, фантастичні, бойовики, фільми на основі фольклору тощо. Слова Ж. Демі, музика М. Леграна. Пісня «I will wait for you» із кінофільму «Шербурзькі парасольки» (у виконанні К. Френсіс). Створення етюду під назвою «Парасольки». Техніка виконання — акварель. Музична вікторина «У світі мюзиклу». <i>Розучування пісні</i> «Літо-літечко» (слова і музика І. Танчака).</p>

	Професія художника в кіномистецтві, Декорації — найважливіший елемент кіно. Кіноафіша в кіномистецтві.	Особливості професії художника в кіномистецтві: художник-постановник, художник-костюмер, художник-розкадрувальник, художник-гример, реквізитор разом з артдиректором та виробничим дизайнером. Декорації — найважливіший елемент кіно. Кіноафіша в кіномистецтві. <i>Практичне завдання.</i> Завдання 1. Створення зачіски та гриму для героя/героїні улюбленого фільму. Завдання 2. Створення ескізу костюма для героя або героїні улюбленого фільму. Завдання 3. Виконання роботи художника-розкадрувальника. Створення епізоду (кадру) до фільму «Клара та чарівний дракон» (реж. О. Клименко).
Уроки № 67-68 Новітні жанри в мистецтві	Цифрові технології в музичному мистецтві. Поняття рок-опера. Поняття електронна музика. Академічна й сучасна електронна музика, порівняння.	Використання цифрових технологій в мистецтві. Аранжування творів-шедеврів класики. В. А. Моцарт. Концертна симфонія для скрипки, альту та оркестру. Andante aus Sinfonia Concertante (у виконанні оркестру Джеймса Ласти). Рок-опера. Ж.-П. Піло, О. Шультез. Уривок із рок-опери «Моцарт». Рок-опера «Моцарт» (композитори Жан-П'єр Піло, Олів'є Шультез). Електронна музика та її різновиди. Сучасна електронна музика та її різновиди. Електронна музика: ембієнт, техно, транс (фрагменти). Академічна й сучасна електронна музика. Основні характеристики і порівняння. <i>Гра «Квартет».</i> <i>Виконання пісні «Літо-літечко»</i> (слова і музика І. Танчака).
	Мистецтво інсталяції. Основні види інсталяцій. Творчість сучасних митців зарубіжжя та України.	Інсталяція поширилася в мистецтві другої половини ХХ століття. У ХХІ столітті приклади інсталяції. Фестиваль «Burning Man» («Гаряча людина»). Творчість сучасних митців зарубіжжя та України. Перегляд творів на тему «Літо». <i>Практична робота:</i> створення композиції «Літо-літечко», зобразивши квіти у змішаній техніці: акварельний живопис «по-вологому» і воскові кольорові олівці.
Уроки № 69-70 Зустрічі мистецтв	Підсумковий урок.	Перша зупинка — «Музична вікторина»: сприймання творів музичних творів. Друга зупинка — «Знавці мистецтва»: повторення понять, термінів, відповіді на запитання. Третя зупинка — «Співоча студія»: влаштування вокального концерту. Четверта зупинка — «Театральна хвилинка»: гра-пантоміма «Літо-літечко». Підбиття підсумків навчального року з музичної складової.

	<p>Підсумковий урок.</p>	<p>Перша зупинка — «Галерея образів»: повторення матеріалу, розпізнавання жанрів творів образотворчого мистецтва. Друга зупинка — «Знавці мистецтва»: повторення термінів, понять, жанрів образотворчого мистецтва. Третя зупинка — «Виставкова»: виставка робіт класу. Четверта зупинка — «Творча». Створення пейзажу «Макове поле» за зразком або за власним задумом, добір кольорів для передання настрою сонячного літнього дня. Техніка виконання — за вибором. Підбиття підсумків навчального року з образотворчої складової.</p>
--	--------------------------	---

**КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНЕ ПЛАНУВАННЯ УРОКІВ
МИСТЕЦТВА В 6 КЛАСІ**
за модельною програмою «Мистецтво» Кондратової Л. Г. для пілотних шкіл

**Тема року
«МАНДРІВКА КРАЇНОЮ МИСТЕЦТВА»**

35 годин, 1 година на тиждень

І СЕМЕСТР ШЛЯХАМИ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА		
16 годин		
№ Тема уроку	Основні поняття для ознайомлення	Твори для сприймання та виконання Практична робота
Урок № 1 У колі мистецтв	Карта мистецької мандрівки. Жанри музичного мистецтва, загальна класифікація. Музичний жанр. Жанр елегії.	<i>Відеоролик «Палітра жанрів музичного мистецтва».</i> Калейдоскоп сучасних жанрів музичного мистецтва. Р. Гриньків. Елегія для бандури. <i>Розучуємо пісню «Рідна Україно моя»</i> (слова і музика Н. Май). Гра. Бандура-онлайн. Музикування. Гра «Імпровізація». <i>Виконання малюнка-колажу.</i> Робота зі схемою: Мандрівна карта Країною музичного мистецтва
	Карта мистецької мандрівки. Жанри образотворчого мистецтва, загальна класифікація. Жанр в образотворчому мистецтві. Шрифт.	<i>Відеоролик «Палітра жанрів образотворчого мистецтва».</i> Світлини, репродукції творів мистецтв, які репрезентують палітру жанрів образотворчого мистецтва. Репродукції картин, світлини із зображеннями творів образотворчого мистецтва, що представляють різні жанри в різних видах образотворчого мистецтва. Робота з мандрівною картою Країною образотворчого мистецтва. <i>Практична робота.</i> Штрифтова композиція «Я люблю Україну».
Урок № 2 Палітра жанрів мистецтва	Різновиди жанрів музичного мистецтва: жанри вокальної та інструментальної музики	<i>Сприймання:</i> М. Лисенко. Пісня без слів: опус 10 №1 (п'єса для фортепіано). <i>Виконуємо пісню «Рідна Україно моя»</i> (слова і музика Н. Май). <i>Гра «Я композитор»</i> — створення мелодії на вірш.
	Жанри образотворчого мистецтва. Характеристика різних жанрів образотворчого мистецтва	Відеоролик «Ниткографія. Малювання нитками (ниткопис)». Репродукції картин, світлини із зображеннями творів образотворчого мистецтва, що яскраво репрезентують його жанровий поділ. <i>Практична асоціативна творча робота «Мої фантазії»</i> в техніці ниткографії.

<p>Урок № 3</p> <p>Від народного до сучасного</p>	<p>Подорож Україною. Камерно-вокальна музика. Жанри камерно-вокальної музики. Пісня. Пісенний жанр. Народна пісня: калейдоскоп видів, тем.</p>	<p>Палітра жанрів української народної пісні – робота зі схемою. Калейдоскоп жниварських народних пісень (у виконанні фольклорного гурту «Древо»).</p> <p><i>Сприймання:</i> Українська народна пісня «Сирітка». Українська стрілецька пісня «Ой у лузі червона калина» (у виконанні гурту «Бумбокс»).</p> <p>Лемківська народна пісня «Плине кача по Тисині» (у виконанні І. Іщенко).</p> <p>Українська народна дума. Жниварські пісні у виконанні фольклорного гурту.</p> <p><i>Розучуємо українську народну пісню</i> «По дорозі жук, жук» (у сучасній обробці). Створення ритмічного супроводу до пісні на шумових інструментах. Робота в групах.</p>
	<p>Анімалістичний жанр. Історія розвитку. Анімалістичний жанр в скульптурі, графіці, живопису</p>	<p>Світлини із зображеннями тварин. Приклади анімалістичного жанру в скульптурі, графіці, живописі.</p> <p><i>Ліплення з пластиліну народної іграшки-тваринки</i> (за вибором вчителя).</p> <p>Варіант 1. Створення із пластиліну об'ємної фігурки або рельєфного зображення тварини (за вибором).</p> <p>Варіант 2. Створення багатошарової пластилінової композиції за зразком або за власним задумом.</p>
<p>Урок № 4</p> <p>У калейдоскопі жанрів</p>	<p>Калейдоскоп танцювальних жанрів. Види хореографії: класична, народна, сучасна, бальна. Народний український танець: танці-хороводи, сюжетні та побутові танці.</p>	<p><i>Сприймання:</i> калейдоскоп народних українських танців.</p> <p><i>Виконання пісні:</i> українська народна пісня «По дорозі жук, жук».</p> <p>Відеозапис хороводу «Червона калина» (у виконанні Буковинського ансамблю пісні і танцю).</p> <p>Гра в парах: досліджуємо хороводи.</p> <p>Відеозапис танцю «Гуцулочка».</p> <p><i>Гра «Урок українського танцю».</i></p> <p>Відеозапис танцю «Шевчики» (у виконанні Національного заслуженого академічного ансамблю танцю України імені П. Вірського; фрагмент).</p> <p><i>Гра «Створюємо танець».</i></p>
	<p>Анімалістичний жанр в живописі, графіці, декоративно-ужитковому мистецтві.</p>	<p>Репродукції графічних творів мистецтва та світлини, що яскраво репрезентують видовий поділ.</p> <p>Графіка, книжкова ілюстрація.</p> <p>Репродукції картин, світлини із зображеннями творів образотворчого мистецтва, що яскраво репрезентують твори анімалістичного жанру в різних видах мистецтва.</p> <p><i>Практична графічна робота.</i></p> <p>Створення сюжетної графічної композиції «Песик на прогулянці».</p>

<p>Урок № 5</p> <p>Мелодійні та графічні лінії</p>	<p>Камерно-вокальна музика. Камерний спів — вид вокального мистецтва. Жанри камерно-вокальної музики: романс, гімн. Творчість О. Білаша.</p>	<p><i>Сприймання:</i> Слова В. Юхимовича, музика О. Білаша. Романс «Журавка» (у виконанні В. Заблоцької). Слова М. Юрійчука, музика В. Михайлюка. Пісня-романс «Черемшина» (у виконанні Д. Гнатюка, Квітки Цісик, Н. Матвієнко, О. Мухи, Tom Soda; фрагменти). Виконання романсу «Черемшина» у виконанні солістів з «Голосу країни». Слова П. Чубинського, музика М. Вербицького. Державний Гімн України (у виконанні О. Пономарьова). Гімн студентської молоді «Gaudeamus» («Гаудеамус») (у виконанні хорової капели Дрогобицького державного педагогічного університету імені І. Франка). <i>Розучуємо пісню</i> «Моя духмяна Україно» (слова та музика І. Тарнавської). — створення романсу на вірш.</p>
	<p>Пейзаж — жанр образотворчого мистецтва. Пейзаж, графіка. Різновиди пейзажів. Техніки виконання пейзажної роботи.</p>	<p>Репродукції графічних та живописних творів мистецтва та світлини, що яскраво репрезентують різновиди жанру пейзажу. Перегляд репродукції графічних творів П. Міхеєва. <i>Створення графічної пейзажної роботи</i> «Осінь» за зразком або за власним задумом. Техніка виконання — простий олівець.</p>
<p>Урок № 6</p> <p>Моя духмяна Україно</p>	<p>Сучасна українська популярна естрадна пісня: палітра образів і жанрів.</p>	<p>Куплетна та проста двочастинна музична форма: АВАВ, АВАД. Робота в малих групах: дослідження творчого шляху популярних виконавців, чия творчість розпочалась в 90-х роках ХХ ст. Мандрівка по сторінках. Перша сторінка: «Квітковий хіт-парад». Слова і музика В. Івасюка. «Червона рута» (у виконанні С. Ротару; фрагмент). Слова М. Сингаївського, музика В. Верменича. «Чорнобривці» (у виконанні В. Павліка, фрагмент). Друга сторінка: «На пісенних конкурсах». Зіркові тренери і тренерки шоу «Голос країни». Третя сторінка: «Євробачення-2022» Слова О. Псюка та І. Клименка, музика І. Діденчука. «Стефанія» (у виконанні гурту «Kalush Orchestra»). Гра «Ритмічні варіації». Джері Хейл «Козацькому роду, нема переводу». Музична вікторина з популярних пісень. <i>Виконання пісні:</i> «Моя духмяна Україно» (слова та музика І. Тарнавської). Створення пластичної імпровізації до пісні.</p>

	<p>Пейзаж, живопис. Техніки живопису: акрил, акварель, олійні фарби, гуаш. Колорит, контраст, нюанс. Мотив пейзажу.</p>	<p>Світлини українських художників, що яскраво репрезентують жанрові ознаки в живописі. Поняття контраст, нюанс, мотив пейзажу. Тепла і холодна гама кольорів.</p> <p><i>Створення осіннього асоціативного пейзажу за зразком або за власним задумом, дотримуючись вказаної послідовності. Техніка виконання — акварель. Зображення простору засобами лінійної та повітряної перспективи.</i></p>
<p>Урок № 7</p> <p>Музичні та графічні шедеври</p>	<p>Хоровий спів, співочі голоси, партесний спів. Історія розвитку хорової музики в Україні. Одноголосий та багатоголосий хоровий спів, хорова музика з музичним супроводом або без нього (а капела). Жанри хорової музики. Літургія.</p>	<p>Чотири основні партії в хоровому колективі: дисканти, альти, тенори, баси.</p> <p><i>Сприймання.</i> Уривок із партесного співу XVII ст. (у виконанні ансамблю «A cappella Leopoldis»). М. Леонтович. «Літургія» (у виконанні академічного камерного хору ім. Д. Бортнянського; фрагмент). <i>Розучування пісні:</i> «Руді листи» (слова і музика Д. Пташинської).</p>
	<p>Жанр образотворчого мистецтва. Портрет. Види портретів: парадний, камерний, автопортрет, релігійний, портрет-прогулянка, сімейний, ілюстративний, костюмований, гумористичний, історичний. Скульптурні портрети. Графічні портрети.</p>	<p>Види портретів: людей в анфас (прямо), у профіль (збоку), впівоберта, три чверті повороту вліво чи вправо, за кількістю зображених осіб портрети поділяють на індивідуальні, парні та групові. За форматом зображення розрізняють портрети головні, погрудні, поясні, по стегна, поколінні, на повний зріст. Види портретів: парадний, камерний, автопортрет, релігійний, портрет-прогулянка, сімейний, ілюстративний, костюмований, гумористичний, історичний.</p> <p>Світлини, що яскраво репрезентують види портретів. Скульптурні портрети: погруддя, бюст, статуя, монумент. Графічні портрети.</p> <p>Поради від майстра.</p> <p><i>Виконання творчої роботи,</i> створення силуетного портрета в профіль за зразком або за власним задумом із паперу з наклеюванням на кольоровий папір.</p>
<p>Урок № 8</p> <p>Музичний та живописний портрети</p>	<p>Академічна хорова музика України: традиції та сучасність. Хоровий концерт. Жанр кантати.</p>	<p>Творчість композиторів: М. Березовський, Д. Бортнянський та А. Ведель.</p> <p>Хоровий концерт.</p> <p><i>Сприймання:</i> Д. Бортнянський. Херувимська № 7 (у виконанні Академічного хору імені П. Майбороди; фрагмент). Хорова творчість: М. Лисенко, М. Леонтович, К. Стеценко, О. Кошиць, С. Людкевич, П. Козицький та ін.</p>

		<p>Сторінки розвитку хорового мистецтва в Україні. Українська народна пісня «Дударик» в обробці М. Леонтовича (у виконанні Національного заслуженого академічного народного хору України імені Г. Вірьовки). Слова О. Кониського, музика М. Лисенка. «Молитва» («Боже великий, єдиний») (у виконанні того ж колективу). <i>Виконуємо пісню «Руді листи»</i> (слова і музика Д. Пташинської) під фонограму. Гра «Актори та співаки».</p>
	<p>Жанри образотворчого мистецтва. Сторінки розвитку живописного портрета в Україні. Портрет, живопис. Ракурс в портреті.</p>	<p>Розвиток живописного портрета в Україні. Сарматський портрет. Народна картина. Світський портретний живопис. Поради від майстрині. Практична робота: скористайся порадами майстрині та намалюй портрет близької людини акварельними або гуашевими фарбами. Світлини, що яскраво репрезентують види портретів. <i>Практична робота.</i> Портрет друга (профіль, анфас, три чверті – на вибір). Акварель.</p>
<p>Урок № 9 Українська фантазія</p>	<p>Інструментальна музика та її види. Камерно-інструментальна музика. Жанрова палітра камерно-інструментальної музики. Жанри: прелюдія, фантазія.</p>	<p><i>Сприймання:</i> М. Лисенко. «Фантазія на дві українські народні теми для скрипки (або флейти) та фортепіано» (фрагменти). Л. Ревуцький. Прелюдія ре-бемоль мажор (фортепіано). <i>Гра «Музична фантазія».</i> <i>Розучування пісні</i> «Добрий день людям на Землі» (слова і музика І. Танчака).</p>
	<p>Жанри образотворчого мистецтва. Натюрморт, види натюрмотів. Натурна постановка в натюрморті. Композиція в натюрморті. Натюрморти К. Білокур. Наївне мистецтво.</p>	<p>Світлини, що яскраво репрезентують види натюрмортів. Відеоролик «Натюрморти К. Білокур». Реалістичні натюрморти української художниці Тетяни Галькун. Натюрморти Миколи Гроха. Поради від майстрині. <i>Практична робота</i> «Натюрморт», створення натюрморту способом рваної аплікації за зразком або за власним задумом.</p>
<p>Урок № 10 Жанрове розмаїття</p>	<p>Камерно-інструментальна музика. Жанри: елегія, соната. Сонатна форма. Три етапи розвитку сонатної форми — експозиція, розробка і реприза.</p>	<p><i>Сприймання музичних творів:</i> Ю. Щуровський. Елегія для фортепіано. М. Лисенко. Елегія для флейти і фортепіано. Л. Ревуцький. Соната № 1 сі мінор. Перша частина (фортепіано). <i>Виконання пісні</i> «Добрий день людям на Землі» (слова і музика І. Танчака). <i>Гра «Музична вікторина».</i></p>

	<p>Різновиди жанрів сюжетно-тематичної композиції.</p> <p>Види сюжетних композицій в образотворчому мистецтві.</p> <p>Історичний, батальний, міфологічний, побутовий, релігійний жанри образотворчого мистецтва.</p> <p>Сюжетно-тематична композиція.</p>	<p>Репродукції які яскраво репрезентують види сюжетно-тематичних композицій.</p> <p>Релігійний жанр в образотворчому мистецтві. Б. Фільц. Літургія «Богородице Діво, радуйся» (у виконанні Великого дитячого хору НРКУ)</p> <p>Скульптурні композиції Йогана Георга Пінзеля.</p> <p>Міфологічний жанр в образотворчому мистецтві. Розглянь репродукцію гравюри Г.Левицького.</p> <p>Розгляд робіт сучасних українських художниць Є. Гапчинської, Х. Лукашук та Н. Курій-Максимів.</p> <p><i>Практична робота:</i> створення стилізованого образу янгола-захисника для українських воїнів.</p>
<p>Урок № 11</p> <p>Сюжет у творах мистецтва</p>	<p>Симфонічна музика. Скринька жанрів симфонічної музики.</p> <p>Жанр симфонії. Побудова симфонії. Непрограмна музики.</p> <p>Непрограмні твори: сонати, симфонії, прелюдії.</p> <p>Сюжетна, програмна музика.</p> <p>Творчість українських композиторів у симфонічних жанрах.</p>	<p><i>Сприймання музичних творів:</i> симфонія соль мінор невідомого автора початку ХІХ ст. Частина 4. Козачок (фрагмент).</p> <p>Історія розвитку жанру симфонії в українській музиці.</p> <p>Сприймання музичного твору: симфонія соль мінор невідомого автора початку ХІХ ст. Частина 4. Козачок (фрагмент). В. Попадюк. Уривок з оркестрової фантазії (у виконанні Національного оркестру народних інструментів).</p> <p><i>Розучування пісні:</i> «Заспіваймо пісню за Україну» (слова і музика О. Пономарьова).</p> <p><i>Гра «Неперервний ланцюжок».</i></p>
	<p>Живопис. Побутовий жанр в образотворчому мистецтві.</p> <p>Поняття пропорція.</p> <p>Пропорції людського тіла.</p> <p>Сюжетно-тематична композиція.</p> <p>Три плани композиції.</p> <p>Зображення людей в композиції.</p> <p>Пропорційна побудова тіла людини.</p>	<p>Творча спадщина Миколи Пимоненка.</p> <p>Картини Пимоненка в побутовому жанрі. Робота в малих групах з аналізу творів мистецтва.</p> <p>Репродукції картин, що яскраво відображають ознаки сюжетно-тематичних композицій в їх різновидах. Репродукції картин, що яскраво відображають ознаки побутового жанру.</p> <p>Побудова сюжетно-тематичної композиції. <i>Практична робота.</i></p> <p>Створення сюжетно-тематичної композиції «У родинному колі».</p>
<p>Урок № 12</p> <p>Історичні події в музиці та живописі</p>	<p>Симфонічна музика. Жанр увертюри. Історія розвитку жанру в українській музиці. Концертна увертюра.</p>	<p><i>Сприймання музичних творів:</i></p> <p>М. Волинський. Увертюра до опери «Данило Галицький» (у виконанні Національного президентського оркестру України).</p> <p>Саундтрек до фільму «Король Данило» (реж. Т. Химич, композитор С. Шманьов, 2018).</p> <p>Концертна увертюра.</p> <p>Творчість Б. Кривоуста.</p>

		<p>Б. Кривопуст. «Українська концертна увертюра» (у виконанні Національного симфонічного оркестру; фрагмент). <i>Виконання пісні «Заспіваймо пісню за Україну»</i> (слова та музика О. Пономарьова) під фонограму.</p>
	<p>Живопис. Батальний, історичний жанри в образотворчому мистецтві. Українські художники, представники історичного та батального жанрів образотворчого мистецтва.</p>	<p>Творчість художників О. Мурашка, Ф. Красицького, С. Васильківського, О. Сластіона, М. Самокиша, М. Дерегуса в історичному жанрі. Творчість українських художників — баталістів, граверів (Л. Тарасевич та Н. Зубрицький). Творчість художників А. Петрицького, Ф. Кричевського, М. Самокиша, В. Пузиркова. Репродукції графічних творів мистецтва та світлини, що яскраво відображають історію та битву. <i>Практична робота.</i> Створення сюжетно-тематичної композиції «Україна у вогні», зображення на передньому плані захисника/захисниць України. Техніка виконання — акварель.</p>
<p>Урок № 13 Характер театральних образів</p>	<p>Театральні жанри. Музично-театральні жанри: опера, балет, оперета, мюзикл, музична комедія, рок-опера. Історія розвитку жанру опери в українському музичному мистецтві.</p>	<p>Схема синтезу видів мистецтва в жанрі опера. Вокальні номери опери: арії, дуети, речитативи. Інструментальні оркестрові номери опери: увертюра, антракти. Історія опери С. Гулака-Артемівського «Запорожець за Дунаєм». Сприймання музичних творів: увертюра до опери С. Гулака-Артемівського «Запорожець за Дунаєм» (у виконанні симфонічного оркестру; фрагмент). Ю. Шевченко. Сюїта з балету «Запорожець за Дунаєм» (у виконанні симфонічного оркестру; фрагмент). <i>Розучування пісні «Selfie-party»</i> (слова Г. Британ, К. Сюсько; музика М. Берези). Ритмічна вправа до пісні. <i>Гра «Театр пантоміми».</i></p>
	<p>Театр. Театральні костюми та їх різновиди: костюми для драматичного спектаклю, оперні костюми, балетні костюми.</p>	<p>Світлини, що яскраво репрезентують театральні костюми в різних театральних жанрах. Творчість Марії Левитської — театральної художниці-постановниці і художниці костюмів; історія розвитку балетного костюма. <i>Практична робота:</i> створення ескізу костюма для артиста або артистки балету. Техніка виконання — кольорові олівці.</p>

<p>Урок № 14</p> <p>Жанри в українській мультиплікації</p>	<p>Жанри мультиплікації. Історія розвитку української мультиплікації. Музика в різних жанрах у мультфільмах.</p>	<p>Жанри мультфільмів. Комедійні, детективні, пригодницькі, музичні, казки, на основі фольклору, фантастичні, серіали (за певним жанром), німі. Перегляд кадрів з українських мультфільмів. Музична вікторина. Слухання музики та відгадування назв мультфільмів, у яких вона звучить.</p> <p><i>Сприймання твору:</i> перегляд уривку із мультфільму «Журавлик» (реж. І. Гурвич, 1970 р.).</p> <p>Саундтрек до анімаційного фільму «Микита Кожум'яка» (реж. М. Депоян, композитор С. Круценко, 2016).</p> <p><i>Виконання пісні</i> «Selfie-party» (слова Г. Британ, К. Сюсько; музика М. Берези).</p> <p><i>Гра</i> «Озвучуємо мультфільм».</p>
	<p>Мультиплікаційні фільми. Мальована анімація. Українські сюжети та художні образи в українських мультфільмах.</p>	<p>Подорож в Країну анімації.</p> <p>1. Зупинка «Козацька».</p> <p>«Козаки» — улюблений комедійний серіал В. Дахна.</p> <p>Уривок із мультфільму «Козаки. Футбол. Епізод № 26. Фінляндія» (реж. М. Медвідь, 2016).</p> <p><i>Практична робота:</i> відтворення зображення одного з головних героїв мультфільму «Козаки». Техніка виконання — олівці або гуаш (за вибором).</p> <p>2. Зупинка «Легенди України».</p> <p>Історія створення анімаційного фільму «Легенди України».</p> <p>Перегляд уривку з анімаційного фільму «Легенди України».</p> <p><i>Гра</i> «Упізнай героя/героїню».</p> <p>Перегляд уривку із анімаційного серіалу «Ескімоска. Пригоди в Арктиці. 1-ша серія. Дзига» (реж. О. Шапарєв, 2012).</p> <p><i>Практична робота:</i> створення художнього образу улюбленого персонажа різдяного або новорічного мультфільму. Техніка виконання — на власний розсуд.</p> <p>Робота над проектом «Найкращі українські мультфільми про Різдво».</p>
<p>Урок № 15</p> <p>Жанри українського кіномистецтва для дітей</p>	<p>Жанри українського кіно. Дитячий фільм. Дитячий музичний фільм. Музика в різних жанрах українського дитячого кіно.</p>	<p>Види кіно: ігрове, анімаційне, документальне, науково-популярне.</p> <p>Жанри дитячого кіно: Комедія, мелодрама, бойовик, фантастика, музичний фільм, пригодницький фільм, детектив та інші.</p> <p>Музична вікторина «У світі дитячого кіно». Гра «Кіноман». Перегляд уривку із дитячого музичного фільму «Ульотний Новий рік» (реж. А. Акулевич, 2020).</p>

		<p><i>Розучування пісні «З Новим роком, Україно!» (слова і музика Н. Май). Виконання колядок в трьох групах.</i></p>
	<p>Афіша дитячого фільму. Жанри дитячого кінофільму.</p>	<p>Подорож Країною дитячого кіно. Перегляд уривка з фільму «Казка старого мельника» (реж. О. Ітигілов, 2020). Знайомство з творчістю українського художника-постановника Владлена Одуденка. <i>Гра «Інтерв'ю».</i> Кадри з дитячих кінофільмів, які яскраво репрезентують різноманітність жанрів кінофільмів, дитячих кінофільмів на зимову та новорічну тему. <i>Практична робота.</i> Афіша до кінофільму. Поради від майстрів: створення афіш. Створення афіш до дитячого кінофільму, зобразивши на ній людину або людей у русі.</p>
<p>Урок № 16 З Україною в серці.</p>	<p>Урок узагальнення знань з теми. Повторення понять, виконання пісень, театральні композиції.</p>	<p>Перша зупинка — «Музична вікторина». Сприймання фрагментів музичних творів, які звучали на уроках. Назва композицій та прізвища авторів. Друга зупинка — «Знавці музики». Відповіді на запитання. Третя зупинка — «Співоча студія». Виконання пісень, які вивчали на уроках. Четверта зупинка — «Театральна хвилинка». Розігрування обряду колядування.</p>
	<p>Урок узагальнення знань.</p>	<p>Перша зупинка — «Галерея образів». Друга зупинка — «Знавці мистецтва», жанри образотворчого мистецтва, повторення. Третя зупинка — «Виставкова». Виставка робіт учнів. Повторення матеріалу. Четверта зупинка — «Творча». Створення пластилінової аплікації на новорічну тематику. Придумування сюжету.</p>

**II СЕМЕСТР
СТОРІНКАМИ МИСТЕЦТВА ЗАРУБІЖЖЯ**

<p>Урок № 17</p> <p>Скарбниця зарубіжного мистецтва</p>	<p>Мистецька подорож країнами зарубіжжя. Вокальна музика Італії. Школа італійського вокалу бельканто. Жанри вокальної музики. Поняття бельканто, арія.</p>	<p><i>Сприймання музичних творів:</i> Дж. Верді. Арія герцога з опери «Ріголетто» (у виконанні Л. Паваротті, П. Домінго, Х. Каррераса). Лучо Далла. «Пам'яті Карузо» (у виконанні Л. Паваротті). Музичні жанри. Гра в парах. Композиція «Il Mondo» (у виконанні тріо «Il Volo»: П'єро Бароне, Джанлука Джинoble, Іньяціо Боскетто). <i>Розучування пісні «Зима»</i> (слова і музика Л. Горової). <i>Гра «Зимові вокальні візерунки».</i></p>
	<p>Історія розвитку анімалістичного жанру в країнах зарубіжжя. Шедеври анімалістичного жанру. Поняття текстура. Італійські художники в анімалістичному жанрі.</p>	<p>Світлини, що репрезентують анімалістичний жанр в живописі, скульптурі, графіці. Історія розвитку анімалістичного жанру в країнах зарубіжжя. Художні матеріали і техніки (вугіль, сангіна, крейда, олівець). Послідовність зображення тварин в русі. Анімалістичний жанр в скульптурі, графіці, живописі. Відеоролик «Шедеври анімалістичного жанру». Творчість Філіпо Паліцці. Вправа. Начерк — пропорції тварин <i>Творча практична робота.</i> Колективна робота «Пінгвіни Мадагаскару». Створіть виразні образи персонажів відомого мультфільму.</p>
<p>Урок № 18</p> <p>Мистецькі обрії Західної Європи</p>	<p>Камерно-вокальна музика. Жанри романс, балада. Шедеври зарубіжної професійної вокальної музики: автори, виконавці.</p>	<p>Історія розвитку жанру романсу, балади в країнах зарубіжжя. Особливості жанру романсу. Характерні риси романсу. Сприймання музичного твору: іспанський романс «Estudio en Mi de Rubira» (у виконанні М. Врдоляка (гітара). Український романс «Місяць на небі» (у виконанні М. Кондратюка). Український романс «Місяць на небі» (у виконанні С. Щербака (бандура)). Творче завдання: створення зимового романсу: придумування ліричної мелодії на слова А. Качана. Жанр балади. Історія розвитку жанру балади в країнах зарубіжжя. <i>Сприймання музичного твору:</i> Слова В. Кравченко, музика Н. Горшар. Рок-балада «Сірко пробудився» (у виконанні рок-гурту «Natalika»; фрагмент відеокліпу). Конкурс вокальних дуетів. Вокальні бої. <i>Виконання пісні «Зима»</i> (слова і музика Л. Горової). <i>Гра «Зимові пригоди».</i></p>

	<p>Пейзаж живопис. Сторінки розвитку жанру в творчості зарубіжних художників. Поняття колорит. Низький, середній, високий горизонт. Повітряна перспектива. Шедеври жанру.</p>	<p>Творчість Пітера Пауля Рубенса. Творчість пейзажистів XVIII ст. французів Антуана Ватто і Франсуа Буше. Творчість французького художника XIX століття Каміля Коро. Картини знаменитого митця XIX – першої половини XX ст. Клода Моне. Світлини, що репрезентують пейзажний жанр. Картини іспанських живописців XIX – першої половини XX ст. Творчість Антоніо Муньйос Деграна – видатного іспанського художника-пейзажиста XIX–XX ст. Правила повітряної перспективи. <i>Практична робота:</i> створення зимового пейзажу. Техніка виконання – пастель.</p>
<p>Урок № 19 Вокальне та пейзажне мистецтво</p>	<p>Камерно-вокальна музика. Жанр пісні, побудова пісні. Порівняння народної та професійної пісні. Жанр серенади. Збірки пісень. Творчість Ф. Шуберта. Р. Шумана.</p> <p>Види пейзажів. Історія розвитку пейзажного жанру в Німеччині. Поняття пленерного живопису. Поняття лінійна перспектива.</p>	<p>Скринька камерно-вокальної музики. Історія розвитку жанру пісні. Творчість Ф.Шуберта. <i>Сприймання творів мистецтва:</i> Слова Л. Рельштаба (переклад Олени Пчілки), музика Ф. Шуберта. «Серенада» (у виконанні Любові Сагат). Ф. Шуберт. «Серенада» (фрагменти аранжувань твору для скрипки і струнного оркестру; для флейти та гітари; в сучасній обробці). Слова Г. Гейне, музика Р. Шумана. Пісня «Das ist ein Flöten und Geigen» із циклу «Кохання поета» (у виконанні Ф. Вундерліха). <i>Розучування пісні</i> «Сніг» (слова і музика Д. Пташинської). <i>Гра «Пінгвіни»</i></p> <p>Творчість Альбрехта Дюрера – великого німецького живописця і гравера кінця XV – першої половини XVI ст Творчість сучасного німецького художника Детлева Ніцшке. Поняття лінійна перспектива. Схеми лінійної перспективи. Світлини, що репрезентують пейзажний жанр в живописі, міський пейзаж. Правила лінійної перспективи у зображенні вулиць міста. Творчість німецьких художників у пейзажному жанрі. <i>Практична робота:</i> створення міського пейзажу за зразком або за власним задумом. Техніка виконання – акварель.</p>

<p>Урок № 20</p> <p>Світ у звуках і барвах</p>	<p>Сучасна популярна пісня в країнах зарубіжжя. Жанри сучасної популярної вокальної музики. Французький шансон. Жанри сучасної бальної хореографії.</p>	<p>Подорож країнами зарубіжжя, сучасна музика. Музична вікторина. «Зарубіжні хіти». <i>Гра «Плейлист».</i> Жанр шансона. Станція Шансон. Французька пісня шансон. Творчість виконавців: Лео Ферре, Едіт Піаф, Жак Брель, Шарль Азнавур, Енріко Масіас, Аманда Лір, Патрісія Каас, Заз та інші. Фрагменти виступів шансоньє. Лео Ферре: «L'île Saint-Louis» (Франція). Жак Брель: «La chanson des vieux amants» (Франція). Сальваторе Адамо: «Tombe la neige» (Бельгія) Станція бальні танці Жанри бальної хореографії. Відеофрагменти виступів учасників змагань із бальних танців: латиноамериканська програма. <i>Гра «Танцюємо ча-ча-ча».</i> <i>Виконання пісні «Сніг» (слова і музика Д. Пташинської).</i> Ілюстрація до пісні.</p>
	<p>Пейзаж, види пейзажів Архітектурний, парковий пейзаж.</p>	<p>Світлини із зображеннями видів пейзажів. Французькі пейзажисти. Картини творців героїчного пейзажу Ніколи Пуссена та Клода Лоррена. Творчість пейзажистів XVIII століття. Франсуа Буше. Творчість художників барбізонської школи. Пейзажі: Клод Моне, Каміль Піссарро, П'єр Огюст Ренуар, Пабло Пікассо, Анрі Матісс, Марсель Дюшан. <i>Вправа.</i> Малюємо Ейфелеву вежу. <i>Практична робота:</i> за вибором варіантів Ейфелева вежа. <i>Варіант 1.</i> Створи образ Ейфелевої вежі в аплікаційній роботі з паперу. <i>Варіант 2.</i> Зобрази Ейфелеву вежу в аплікації з паєток, бісеру або пластиліну.</p>
<p>Урок № 21</p> <p>Мистецтво країн Балтії</p>	<p>Хоровий спів. Фольклорний спів. Жанри хорового співу. Жанр ораторії. Мистецтво Балтійських країн.</p>	<p>Балтійське свято пісні й танцю — національне свято Латвії, Литви та Естонії. Латвійський фестиваль пісні і танцю Історія естонського Свята пісні <i>Сприймання музичних творів:</i> 3. Лієпінш. Уривок з рок-опери «Лачплесіс» (фрагмент виступу зведеного хору на заключному концерті Свята пісні). Псалом «Хвали, душе моя, Господа» (у виконанні Естонського філармонічного камерного хору; диригент Пол Хіллайр).</p>

		<p>Відеофрагмент парку світлових скульптур за мотивами твору Л. Керролла «Аліса в Дивокраї».</p> <p>Г. Ф. Гендель. Хор «Алілуя» з ораторії «Месія» (у виконанні вільнюського хору хлопчиків та юнаків «Ажуолюкас»; Національного камерного ансамблю «Київські солісти»; хорової капели хлопчиків та юнаків «Дзвіночок» КПДЮ; хору хлопчиків та дівочого хору КССМШ ім. М. Лисенка; фрагменти)</p> <p>Українська народна пісня. «Ой ходить сон коло вікон» в обробці О.Кошиця (у виконанні вільнюського камерного хору «Aidija»).</p> <p><i>Розучування пісні</i> «Співаєм я, і ти, і Україна» (слова і музика З. Красуляк).</p>
	<p>Історія розвитку жанру портрета в мистецтві зарубіжжя, в творчості художників країн Балтії.</p> <p>Види портретів за кількістю осіб.</p> <p>Поняття автопортрет.</p> <p>Пропорції обличчя.</p>	<p>Репродукції картин художників зарубіжжя. Творчість художників балтійський країн.</p> <p>Портретний жанр у мистецтві країн Балтії.</p> <p>Міхеля Зіттова, Пауля Рауда.</p> <p>Творчість Монте ді Джованні, голландського майстра Петера Данкертса де Рідж, які проживали у Вільнюсі. Перегляд робіт графіка Стасіса Красаускаса.</p> <p><i>Гра «Хто це?».</i></p> <p><i>Практична робота.</i> Створення автопортрета в техніці акварельного чи гуашевого живопису або засобами художньої графіки (за вибором).</p>
<p>Урок № 22</p> <p>Німецько-австрійська мистецька подорож</p>	<p>Академічна хорова музика.</p> <p>Історія хорового співу в країнах зарубіжжя. Огляд хорових жанрів.</p> <p>Поняття духовна (церковна) музика. Поняття меса, хорал.</p> <p>Жанр реквієм.</p> <p>Особливості жанрів: ораторії, кантата, меса, літургія в Німеччині та Австрії.</p>	<p><i>Сприймання музичних творів:</i></p> <p>«Свят» («Sanctus») — на основі канону Й. Пахельбеля; «Завжди з тобою» («Always with You») (у виконанні хору хлопчиків «Libera», Лондон)</p> <p><i>Гра:</i> дослідження видів хорових колективів за складом виконавців; за кількістю виконавців; за манерою співу; за статусом.</p> <p><i>Гра «Музична вікторина».</i></p> <p>Сприймання музичних творів:</p> <p>Й. С. Бах. Меса сі мінор. І ч. (5-голосий хор «Господи, помилуй») і «Страсті за Матвієм» (заключний хорал) (у виконанні Мюнхенського Бах-хору та оркестру, диригент — К. Ріхтер).</p> <p>В. А. Моцарт. «Lacrimosa» з «Реквієму» (у виконанні Віденського філармонічного оркестру й хору, диригент — К. Бьом).</p> <p><i>Виконання пісні</i> «Співаєм я, і ти, і Україна» (слова і музика З. Красуляк).</p> <p><i>Гра «Диригент/диригентка».</i></p>

	<p>Жанр портрета в декоративному живописі. Поняття декоративний портрет, вітраж, вітражні портрети.</p> <p>Мозаїчні портрети. Поняття інтуїтивний живопис.</p>	<p>Творчість австрійського художника Густава Клімта.</p> <p>Світлини із зображеннями портретів.</p> <p>Техніки виконання портретів.</p> <p>Декоративний портретний живопис, вітражні портрети, мозаїчні портрети.</p> <p>Робота в трьох групах. Розгляд зразків стріт-арту на вулицях Берліна та Відня</p> <p>Відеоролик «Зразки інтуїтивного живопису Німеччини, Австрії».</p> <p>Перегляд робіт художниці з Тернополя Олесі Гудими.</p> <p><i>Практична робота.</i></p> <p>Створення портрета у стилі попарт на основі фотографії.</p>
<p>Урок № 23</p> <p>Мистецтво скерцо та шаржу</p>	<p>Камерно-інструментальна музика. Жанри скерцо, етюд, варіації. Творчість польських композиторів.</p>	<p>Подорож до Польщі</p> <p>Жанри скерцо, етюд, варіації.</p> <p>Творчість Ф.Шопена.</p> <p><i>Сприймання</i> Ф. Шопен. Скерцо № 2, сі-бемоль мінор (фортепіано).</p> <p>Творчість Й. Баха.</p> <p><i>Сприймання</i> Й. С. Бах. Скерцо («Жарт») з оркестрової сюїти №2 (для флейти і струнного оркестру).</p> <p>Й. С. Бах. Скерцо в інструментальному та вокальному виконанні (сучасна обробка).</p> <p>Ф. Шопен. Етюд до мінор («Революційний») опус 10, № 12 (фортепіано).</p> <p><i>Розучування пісні</i> «Весняна пісня» (слова Кр. Овербека, переклад М. Познанської; музика В. А. Моцарта).</p>
	<p>Жанри карикатури, шаржу в графіці. Графіка</p> <p>Творчість польських художників.</p>	<p>Репродукції картин, які яскраво репрезентують шаржі, карикатури.</p> <p>Творчість художників Херлуфа Бідструпа та Павла Кучинського в жанрах карикатури та шаржу.</p> <p><i>Практична робота.</i></p> <p>Створення портрета друга/подруги у жанрі шаржу.</p>
<p>Урок № 24</p> <p>Від ноктюрну, рондо до натюрморту</p>	<p>Камерно-інструментальна музика. Жанри ноктюрн, рондо, фантазія. Історія розвитку жанру ноктюрну.</p>	<p><i>Сприймання музичних творів:</i> Е. Гріг. Ноктюрн № 4 з циклу «Ліричні п'єси» (фортепіано).</p> <p>Перегляд відеоролика весняної тематики під музичний супровід «Ноктюрну №4» Е. Гріга (у виконанні Лондонського симфонічного оркестру).</p> <p>В. А. Моцарт. «Рондо в турецькому стилі» з фортепіанної сонати №11 ля мажор (у класичному варіанті та в сучасній обробці). В. А. Моцарт.</p> <p>Рондо для скрипки з оркестром сі-бемоль мажор.</p> <p>Жанр рондо та структура рондо.</p> <p>Уривок із мультфільму «Чарівна флейта»: «Рондо в турецькому стилі» за мотивами музики В. А. Моцарта (реж. В. Герш, 2008).</p>

		<p>Ж.-П. Ревербері. «Фантазія» (у виконанні оркестру «Rondo Veneziano» під керівництвом Ж.-П. Ревербері). «Веснянка» (у виконанні гурту «Go_A»).</p> <p><i>Виконання пісні.</i> «Весняна пісня» (слова Кр. Овербека, переклад М. Познанської; музика В. А. Моцарта).</p>
	<p>Історія розвитку жанру натюрморту в країнах зарубіжжя. Художник-флорист. Шедеври жанру. Творчість зарубіжних художників. Поняття художник-флорист.</p>	<p>Перегляд робіт італійських майстрів Якопо де Барбарі та Мікеланджело да Караваджо.</p> <p>Жанр натюрморту. Поняття навчальний натюрморт. Роботи геніальних майстрів натюрморту Поль Сезанн, Поль Гоген, Анрі Матісс.</p> <p>Відеоролик «Шедеври натюрмортів».</p> <p>Квіткові натюрморти. Відеоролик «Квіткові натюрморти».</p> <p><i>Творча робота.</i> Створення ліричного натюрморту із весняним букетом.</p> <p>Техніка виконання — акварель.</p>
<p>Урок № 25</p> <p>Мистецькі шедеври</p>	<p>Камерно-інструментальна музика. П'єса. Жанр капричо, або каприс. Поняття шедевр, віртуоз, імпровізація.</p>	<p><i>Сприймання музичних творів:</i></p> <p>Л. ван Бетховен. П'єса «До Елізи» (фортепіано). Л. ван Бетховен. П'єса «До Елізи» (сучасна обробка). Відтворення мелодії п'єси «До Елізи» на віртуальному піаніно. Творчість геніального італійського скрипаля-віртуоза та гітариста Ніколо Паганіні.</p> <p><i>Сприймання музичних творів:</i></p> <p>Н. Паганіні. Каприс №24 (у виконанні заслуженого артиста України О. Криси). Н. Паганіні. Каприс № 24 (сучасна обробка).</p> <p>Історія скрипки Стадіварі.</p> <p><i>Розучуємо пісню</i> «Музика» (слова І. Боровик, музика Ю. Рожкова).</p>
	<p>Жанр натюрморту. Натюрморти у фресках, мозаїці. Натюрморти в графіці, гравюрі, літографії. Натюрморти в живописі. Натюрморти в комп'ютерній графіці, графічному дизайні. Поняття світлотінь.</p>	<p>Історія розвитку жанру в різних техніках образотворчого мистецтва. Натюрморти у фресках, мозаїці. Репродукції картин, які яскраво репрезентують: натюрморти в графіці, гравюрі, літографії; натюрморти в живописі, натюрморти в комп'ютерній графіці, графічному дизайні.</p> <p>Поняття світлотінь, елементи світлотіні: світло, відблиск, тіні, півтіні, рефлекс.</p> <p>Техніка гратажу та літографії.</p> <p>Шедеври натюрморту в живописі</p> <p>Творчість Вінсента ван Гога та Пабло Пікассо. Творчість митців натюрмортів: Сесіл Кеннеді, Джуліан Стапперс, Грегорі Ван Раальте, Маріанна Брум, Тріша Хардвік, Сюзан Авіс Мерфі. Приклади натюрмортів у скульптурі.</p>

		<p>Натюрморти в фотомистецтві. <i>Практична творча робота.</i> Створення графічного натюрморту із трьох предметів (гличик, яблуко, груша) з натури.</p>
<p>Урок № 26 Славетні імена в мистецтві</p>	<p>Камерно-інструментальна музика. Поняття клавір, клавірна музика. Клавесин як музичний інструмент. Гітара як музичний інструмент. Жанр концерту для гітари. Історія розвитку жанру сонати в зарубіжному мистецтві.</p>	<p>Творчість Джузеппе Скарлатті — знаменитий італійський композитор і клавесиніст XVIII ст. <i>Сприймання музичного твору:</i> Д. Скарлатті. Соната ре мажор для клавесина. Х. Родріго. Уривок із сонати для гітари. Х. Родріго. Уривок із концерту «Аранхуес» для гітари з оркестром: частина 2. Й. Гайдн. Соната для фортепіано ре мажор. К. Дебюссі. Соната для віолончелі та фортепіано ре мінор. Частина 1. <i>Виконання пісні «Музика»</i> (слова І. Боровик, музика Ю. Рожкова).</p>
	<p>Побутовий жанр. Історія розвитку побутового жанру в країнах зарубіжжя. Сюжетно-тематична композиція в побутовому жанрі Поняття сюжет, символічне зображення, орнамент. Декоративна композиція в побутовому жанрі.</p>	<p>Історія розвитку побутового жанру в країнах зарубіжжя. Сюжетно-тематична композиція в побутовому жанрі. Декоративна композиція в побутовому жанрі. Творчість Дієго Веласкеса — славетний живописець XVII ст. Творчість Адріану ван Остаде — нідерландського художника та гравера, майстра селянського побутового жанру. Творчість художників У XVIII столітті: А. Ватто, Ф. Буше, Ф. Гоя та побутовий жанр. Творчість художників XIX століття А. Руссо, Е. Мане, П. Гоген. Приклади робіт в побутовому жанрі. Перегляд робіт народної майстрині України Марії Примаченко. Поняття сюжет, символічне зображення, орнамент. Репродукції картин, які яскраво репрезентують побутовий жанр. <i>Практична творча робота.</i> Створення декоративно-сюжетної композиції в стилі М. Примаченко.</p>
<p>Урок № 27 Героїчні мотиви в мистецтві</p>	<p>Жанр симфонії. Історія розвитку жанру симфонії в країнах зарубіжжя. Види симфоній за формою, сюжетом, естетичними категоріями: симфонія-драма, симфонія-трагедія, симфонія-пастораль, симфонія-концерт, симфонія-ораторія.</p>	<p>Творчість композитора Д. Скарлатті наприкінці XVII ст. Творчість основоположників класичної симфонії Й. Гайдна та В. А. Моцарта. Розвиток жанру симфонії наприкінці XVIII — та початку XIX ст. в творчості Ф. Шуберта, Р. Шумана, Ф. Мендельсона, Г. Берліоза, Й. Брамса.</p>

		<p>Типи симфоній за формою, сюжетом, естетичними категоріями: симфонія-драма, симфонія-трагедія, симфонія-пастораль, симфонія-концерт, симфонія-ораторія.</p> <p><i>Сприймання музичних творів:</i> Л. ван Бетховен. Симфонія № 5. Частина 1 (фрагменти).</p> <p>Л. ван Бетховен. Симфонія № 5 (у сучасній обробці; фрагменти).</p> <p><i>Гра «Сценарист/сценаристка».</i></p> <p><i>Розучування пісні «Козацька пісня»</i> (слова і музика А. Мігай).</p>
	<p>Історія розвитку історичного жанру в живописі зарубіжжя. Творчість живописців, які працювали в історичному жанрі. Історія розвитку батального жанру.</p>	<p>Творчість італійських живописців XV–XVI ст. А. Мантеньї, П. Уччелло, Я. Тінторетто. У XVII ст. приклади картин історичної тематики в творчості Пітера Пауля Рубенса, Ніколи Пуссена, Рембрант ван Рейна. Розвиток історичного жанру в XVIII–XIX ст. в творчості художників (Ежен Делакруа, Оноре Дом'є, Адольф фон Менцель, Жак-Луї Давід, Франсіско Гоя, Поль Деларош). Творчість художників XVII століття — іспанця Хуана де ла Корте та німця Карла Ройхлінга. Історія розвитку батального жанру в сучасному мистецтві. Творчість словацького художника Радо Явора та художниці й волонтерки литовсько-польського походження Беати Куркуль.</p> <p><i>Практична робота:</i> створення образу воїна-захисника України за зразком або власним задумом. Техніка виконання — гуаш або акварель.</p>
<p>Урок № 28</p> <p>Міфологічні та релігійні образи в мистецтві</p>	<p>Міфологічні та релігійні образи в музиці. Поняття піцикато. Образ Діви Марії в музиці.</p>	<p>Історія давньогрецького міфу «Орфей і Еврідіка».</p> <p><i>Сприймання музичних творів:</i></p> <p>К. В. Глюк. Мелодія з опери «Орфей і Еврідіка» (соло на флейті у супроводі симфонічного оркестру). К. В. Глюк «Мелодія» (соло скрипки і фортепіано).</p> <p>Образ Діви Марії в музиці та живописі.</p> <p><i>Сприймання музичних творів:</i></p> <p>Ф. Шуберт. «Ave, Maria» (у виконанні симфонічного оркестру). Ф. Шуберт. «Ave, Maria» (у виконанні Лучано Паваротті).</p> <p>Виконання вокалізом на звук «а-а-а» мелодії твору під фонограмний запис симфонічного оркестру.</p> <p><i>Гра «Упізнай музичний інструмент».</i></p> <p><i>Виконання пісні «Козацька пісня»</i> (слова і музика А. Мігай).</p>

	<p>Міфологічний та релігійний жанри в мистецтві. Історія розвитку міфологічного та релігійного жанрів у зарубіжному мистецтві.</p>	<p>Міфологічні образи у фресках Рафаеля Санті, відомих картинах Сандро Боттічеллі, Андреа Мантеньї. Розвиток міфологічного жанру в XVII столітті. Творчість фламандського живописця Пітера Пауля Рубенса та художника Франції Нікола Пуссена. Розвиток міфологічного жанру в творчості Жака-Луї Давіда, Жана Огюста Домініка Енгра, скульптора Івана Мартоса, в графіці — Пабло Пікассо, в живописі — Казимир Малевич, у скульптурі — Антуан Бурдель. Рафаель Санті. Відеоролик «Релігійний жанр у мистецтві».</p> <p><i>Практична творча робота:</i> створення образу великоднього янгола як ілюстрацію до свята.</p>
<p>Урок № 29 Танцювальні ритми</p>	<p>Історія розвитку танцювальних жанрів в творчості зарубіжних композиторів. Жанр вальсу, болеро, польки. Варіаційна форма.</p>	<p>Творчість французького композитора Гектора Берліоза. М. Равеля <i>Сприймання музичних творів:</i> Г. Берліоз. «Фантастична симфонія». Частина 2. Вальс (у виконанні симфонічного оркестру). М. Равель. «Болеро» (у виконанні симфонічного оркестру; фрагменти). <i>Гра «Малюємо музику»</i> Е. Штраус. Полька «Без гальм». <i>Розучування існі «Вір у дива»</i> (слова і музика Н. Май).</p>
	<p>Бразилія — країна карнавалу. Сюжети в картинах. Образи танцюючих людей. Поняття силует та силуетне зображення.</p>	<p>Відеофрагмент зі святкової ходи під час бразильського карнавалу. Приклади зображення людей, які танцюють, у мистецтві з давніх часів. Картини Сандро Боттічеллі «Портрет танцівниці Камарго» «Танець під музику часу» Ніколи Пуссена Картини іспанського художника Франсиско Родригеса, що зображують танцівниць. Три картини П'єра Огюста Ренуара — «Танець у селі», «Танець в Буживалі», «Танець у місті».</p> <p><i>Практичне завдання.</i> Створення силуетного зображення пари, що виконує танець, за зразком або за уявою.</p>
<p>Урок № 30 Театральні зустрічі</p>	<p>Жанр опери. Його різновиди. Історія розвитку жанру опери. Жанр оперети. Жанр уверюри. Історія розвитку жанру увертюри.</p>	<p>Опера як музично-драматичний жанр. Творчість угорського композитора Імре Кальмана. <i>Сприймання музичного твору:</i> І. Кальман. Уривок із 2-ї дії оперети «Графиня Маріца» (відеофрагмент). Історія розвитку жанру увертюри. Творчість Г. Генделя та Б. Бріттена.</p>

		<p><i>Сприймання музичних творів:</i> Г. Ф. Гендель. Увертюра до опери «Аталанта» (для труби і органа). Б. Бріттен. Увертюра «Канадський карнавал» (у виконанні симфонічного оркестру; фрагмент). <i>Виконання пісні</i> «Вір у дива» (слова і музика Н. Май).</p>
	<p>Поняття театральньо-декораційне мистецтво, сценографія. Історія розвитку театральних декорацій. Види декорацій.</p>	<p>Основні види декорацій: жорсткі (об'ємні, напівоб'ємні, плоскі) та м'які (мальовані, аплікаційні, драпіровані та гладкі). Професія художника-декоратора. <i>Практична робота:</i> створення театральної декорації для настільного театру ляльок.</p>
<p>Урок № 31 Театр ляльок</p>	<p>Історія розвитку театру ляльок в Китаї, Японії, Індії, В'єтнаму, Німеччини, Великої Британії, Іспанії, Італії, Чехії, Україні.</p>	<p>Особливості розвитку китайського театру ляльок. Японський ляльковий театр Бунраку. Індійський ляльковий театр. Індонезійський театр тіней Ваянг. В'єтнамський ляльковий театр на воді. Театри ляльок Німеччини, Великої Британії, Іспанський театр, Історія розвитку театру ляльок Італії та Чехії. Український ляльковий театр. Відеофрагменти лялькової вистави «Кіт у чоботях» за мотивами однойменної казки Шарля Перро (реж. Ю. Сікало, муз. Ю. Шевченка; Київський академічний театр ляльок). <i>Розучування пісні</i> «Ми — твоє майбутнє» (слова і музика Н. Май).</p>
	<p>Різновиди ляльок. Секрети виготовлення ляльок в різних країнах світу. Види театральних ляльок.</p>	<p>Різновиди ляльок. Секрети виготовлення ляльок. Групи театральних ляльок. Театр горішніх ляльок (рукавичних), театр нижніх ляльок (маріонеток), театр серединних ляльок. Персонаж або його окремі частини — є елементи костюма актора/акторки (театри тіней, ростові ляльки). Види театральних ляльок. Маріонетка — лялька-рукавичка тростинова лялька, ростова та вертепна лялька. Лялька з мімікою, тіньові ляльки. Відеоролик «Різновиди ляльок Туреччини, Японії». <i>Практична робота:</i> виготовлення ляльки-маріонетки з паперу.</p>
<p>Урок № 32 Жанри мультиплікації</p>	<p>Історія розвитку жанрів мультиплікації в країнах зарубіжжя. Мультфільми студії Волта Діснея. Історія розвитку аніме в Японії. Жанр аніме.</p>	<p>Уривок із мультфільму «Леонардо: місія Мона Ліза» (реж. С. Манфіо, 2018). <i>Відеоролик про історію розвитку мультиплікації.</i> Уривок із мультфільму «Атлантида-2: Повернення Майло» (реж. В. Кук, Т. Шелтон, Т. Стоунс; 2003). Історія розвитку студії Волта Діснея. Історія розвитку аніме в Японії. Жанри аніме.</p>

		<p>Кодомо — жанр аніме для дітей до 12 років</p> <p>Уривок із аніме-серіалу «Дораемон» (реж. К. Дж. Кінг, Ц. Сібаяма, К. Кусуба, 1979).</p> <p><i>Виконання пісні «Ми — твоє майбутнє» (слова і музика Н. Май).</i></p> <p><i>Гра «Оркестр».</i></p>
	<p>Історія розвитку жанрів аніме. Основні характеристики героїв серіалів аніме. Японія.</p>	<p>Тоєі Animation — аніме-студія Японії. Характеристика основних героїв фільму аніме.</p> <p>Особливості створення аніме-серіалу в Японії. Основні професії розвитку жанру аніме в Японії.</p> <p>Поради від майстра, щоб намалювати героя аніме.</p> <p><i>Практична робота:</i> вправи для створення малюнків героїв серіалів аніме; створення портретів героїні аніме.</p>
<p>Урок № 33</p> <p>Жанри кіномистецтва</p>	<p>Історія розвитку жанрів кіномистецтва. Німий фільм, перший кольоровий та звуковий фільм. Голлівуд. Поняття кіножанр. Характеристика основних жанрів кіно.</p>	<p>Жанри кіномистецтва. Історія розвитку кіномистецтва. Герої німого кіно Чарлі Чаплін.</p> <p>Ера розвитку звукового кіно. Історія розвитку кіностудії Голлівуду. Жанрові групи кіно: драматичні, комедійні, епічні, ліричні, пригодницькі, історичні, музичні, фантастичні, бойовики, фільми на основі фольклору тощо.</p> <p>Слова Ж. Демі, музика М. Леграна. Пісня «I will wait for you» із кінофільму «Шербурзькі парасольки» (у виконанні К. Френсіс).</p> <p>Створення етюду під назвою «Парасольки». Техніка виконання — акварель.</p> <p>Музична вікторина «У світі мюзиклу».</p> <p><i>Розучування пісні «Літо-літечко» (слова і музика І. Танчака)</i></p>
	<p>Професія художника в кіномистецтві. Декорації — найважливіший елемент кіно. Кіноафіша в кіномистецтві.</p>	<p>Особливості професії художника в кіномистецтві: художник-постановник, художник-костюмер, художник-розкадрувальник, художник-гример, реkvізитор разом з артдиректором та виробничим дизайнером. Декорації — найважливіший елемент кіно.</p> <p>Кіноафіша в кіномистецтві.</p> <p><i>Практичне завдання.</i></p> <p><i>Завдання 1.</i> Створення зачіску та грим для героя/героїні улюбленого фільму.</p> <p><i>Завдання 2.</i> Створення ескізу костюма для героя або героїні улюбленого фільму.</p> <p><i>Завдання 3.</i> Виконання роботи художника-розкадрувальника.</p> <p>Створення епізоду (кадру) до фільму «Клара та чарівний дракон» (реж. О. Клименко).</p>

<p>Урок № 34 Новітні жанри в мистецтві</p>	<p>Цифрові технології в музичному мистецтві. Поняття рок-опера. Поняття електронна музика. Академічна й сучасна електронна музика, порівняння.</p>	<p>Використання цифрових технологій в мистецтві. Аранжування творів — шедеврів класики. В. А. Моцарт. Концертна симфонія для скрипки, альту та оркестру. <i>Andante aus Sinfonia Concertante</i> (у виконанні оркестру Джеймса Ласта). Рок-опера. Ж.-П. Піло, О. Шультез. Уривок із рок-опери «Моцарт». Рок-опера «Моцарт» (композитори Жан-П'єр Піло, Олів'є Шультез). Електронна музика та її різновиди. Сучасна електронна музика та її різновиди. Електронна музика: ембієнт, техно, транс (фрагменти). Академічна й сучасна електронна музика. Основні характеристики і порівняння. Гра «Квартет». <i>Виконання пісні «Літо-літечко»</i> (слова і музика І. Танчака).</p>
	<p>Мистецтво інсталяції. Основні види інсталяцій. Творчість сучасних митців зарубіжжя та України.</p>	<p>Інсталяція поширилася в мистецтві другої половини ХХ століття. У ХХІ столітті Приклади інсталяції Фестиваль «Burning Man» («Гаряча людина»). Творчість сучасних митців зарубіжжя та України. Перегляд творів на тему «Літо». <i>Практична робота:</i> створення композиції «Літо-літечко», зобразивши квіти у змішаній техніці: акварельний живопис «по-вологому» і воскові кольорові олівці.</p>
<p>Урок № 35 Зустрічі мистецтв</p>	<p>Підсумковий урок</p>	<p>Перша зупинка — «Музична вікторина»: сприймання творів музичний творів. Друга зупинка — «Знавці мистецтва»: повторення понять, термінів, відповіді на запитання. Третя зупинка — «Співоча студія»: влаштування вокального концерту. Четверта зупинка — «Театральна хвилинка» гра-пантоміма «Літо-літечко». Підбиття підсумків навчального року з музичної складової.</p>

	<p>Підсумковий урок.</p>	<p>Перша зупинка — «Галерея образів» повторення матеріалу, розпізнавання жанрів творів образотворчого мистецтва. Друга зупинка — «Знавці мистецтва» повторення термінів, понять, жанрів образотворчого мистецтва. Третя зупинка — «Виставкова» — виставка робіт класу. Четверта зупинка — «Творча». Створення пейзажу «Макове поле» за зразком або за власним задумом, добір кольорів для передання настрою сонячного літнього дня. Техніка виконання — за вибором Підведення підсумків навального року з образотворчої складової.</p>
--	--------------------------	--

**КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНЕ ПЛАНУВАННЯ УРОКІВ
МИСТЕЦТВА В 6 КЛАСІ
за модельною програмою «Мистецтво» Кондратової Л.Г.
для пілотних шкіл**

**Тема року
«МАНДРІВКА КРАЇНОЮ МИСТЕЦТВ»
МУЗИЧНА СКЛАДОВА**

35 годин, 1 година на тиждень

І СЕМЕСТР		
ШЛЯХАМИ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА		
32 години		
№ Тема уроку	Основні поняття для ознайомлення	Твори для сприймання та виконання Практична робота
Урок № 1 У колі мистецтв	Карта мистецької мандрівки. Жанри музичного мистецтва, загальна класифікація. Музичний жанр. Жанр елегії.	<i>Відеоролик «Палітра жанрів музичного мистецтва».</i> Калейдоскоп сучасних жанрів музичного мистецтва. Р. Гриньків. Елегія для бандури. <i>Розучуємо пісню «Рідна Україно моя»</i> (слова і музика Н. Май). Гра. Бандура-онлайн. Музикування. Гра «Імпровізація». <i>Виконання малюнка-колажу.</i> Робота зі схемою: Мандрівна карта Країною музичного мистецтва.
Урок № 2 Палітра жанрів мистецтва	Різновиди жанрів музичного мистецтва: жанри вокальної та інструментальної музики	<i>Сприймання:</i> М. Лисенко. Пісня без слів: опус 10 №1 (п'єса для фортепіано). Виконуємо пісню «Рідна Україно моя» (слова і музика Н. Май). <i>Гра «Я композитор»</i> — створення мелодії на вірш.
Урок № 3 Від народного до сучасного	Подорож Україною. Камерно-вокальна музика. Жанри камерно-вокальної музики. Пісня. Пісенний жанр. Народна пісня: калейдоскоп видів, тем.	Палітра жанрів української народної пісні – робота зі схемою. Калейдоскоп жнивварських народних пісень (у виконанні фольклорного гурту «Древо»). <i>Сприймання:</i> Українська народна пісня «Сирітка». Українська стрілецька пісня «Ой у лузі червона калина» (у виконанні гурту «Бумбокс»). Лемківська народна пісня «Плине кача по Тисині» (у виконанні І. Іщенко). Українська народна дума. Жнивварські пісні у виконанні фольклорного гурту. <i>Розучуємо українську народну пісню «По дорозі жук, жук»</i> (у сучасній обробці). Створення ритмічного супроводу до пісні на шумових інструментах. Робота в групах.

<p>Урок № 4</p> <p>У калейдоскопі жанрів</p>	<p>Калейдоскоп танцювальних жанрів. Види хореографії: класична, народна, сучасна, бальна. Народний український танець: танці-хороводи, сюжетні та побутові танці.</p>	<p><i>Сприймання:</i> калейдоскоп народних українських танців. <i>Виконання пісні:</i> українська народна пісня «По дорозі жук, жук». Відеозапис хороводу «Червона калина» (у виконанні Буковинського ансамблю пісні і танцю). Гра в парах: досліджуємо хороводи. Відеозапис танцю «Гуцулочка». <i>Гра «Урок українського танцю».</i> Відеозапис танцю «Шевчики» (у виконанні Національного заслуженого академічного ансамблю танцю України імені П. Вірського; фрагмент). <i>Гра «Створюємо танець».</i></p>
<p>Урок № 5</p> <p>Мелодійні та графічні лінії</p>	<p>Камерно-вокальна музика. Камерний спів — вид вокального мистецтва. Жанри камерно-вокальної музики: романс, гімн. Творчість О. Білаша.</p>	<p><i>Сприймання:</i> Слова В. Юхимовича, музика О. Білаша. Романс «Журавка» (у виконанні В. Заболоцької). Слова М. Юрійчука, музика В. Михайлюка. Пісня-романс «Черемшина» (у виконанні Д. Гнатюка, Квітки Цісик, Н. Матвієнко, О. Мухи, Tom Soda; фрагменти). Виконання романсу Черемшина у виконанні солістів з «Голосу країни». Слова П. Чубинського, музика М. Вербицького. Державний Гімн України (у виконанні О. Пономарьова). Гімн студентської молоді «Gaudeamus» («Гаудеамус») (у виконанні хорової капели Дрогобицького державного педагогічного університету імені І. Франка). <i>Розучуємо пісню «Моя духмяна Україно»</i> (слова та музика І. Тарнавської). <i>Гра «Я композитор\композиторка»</i> — створення романсу на вірш.</p>
<p>Урок № 6</p> <p>Моя духмяна Україно</p>	<p>Сучасна українська популярна естрадна пісня: палітра образів і жанрів.</p>	<p>Куплетна та проста двочастинна музична форма. АВАВ, АВАД. Робота в малих групах: дослідження творчого шляху популярних виконавців, чия творчість розпочалась в 90-х роках ХХ ст. Мандрівка по сторінках. Перша сторінка: «Квітковий хіт-парад» Слова і музика В. Івасюка. «Червона рута» (у виконанні С. Ротару; фрагмент). Слова М. Сингаївського, музика В. Верменича. «Чорнобривці» (у виконанні В. Павліка, фрагмент). Друга сторінка: «На пісенних конкурсах». Зіркові тренери і тренерки шоу «Голос країни». Третя сторінка: «Євробачення-2022». Слова О. Псюка та І. Клименка, музика І. Діденчука. «Стефанія» (у виконанні гурту «Kalush Orchestra»). Гра «Ритмічні варіації».</p>

		Джері Хейл «Козацькому роду, нема переводу». Музична вікторина з популярних пісень. <i>Виконання пісні:</i> «Моя духмяна Україно» (слова та музика І. Тарнавської). Створення пластичної імпровізації до пісні.
Урок № 7 Музичні та графічні шедеври	Хоровий спів, співочі голоси, партесний спів. Історія розвитку хорової музики в Україні. Одноголосий та багатоголосий хоровий спів, хорова музика з музичним супроводом або без нього (а капела). Жанри хорової музики. Літургія.	Чотири основні партії в хоровому колективі: дисканти, альти, тенори, басы. <i>Сприймання.</i> Уривок із партесного співу XVII ст. (у виконанні ансамблю «A cappella Leopoldis»). М. Леонтович. «Літургія» (у виконанні академічного камерного хору ім. Д. Бортнянського; фрагмент). <i>Розучування пісні:</i> «Руді листи» (слова і музика Д. Пташинської).
Урок № 8 Музичний та живописний портрети	Академічна хорова музика України: традиції та сучасність. Хоровий концерт. Жанр кантати.	Творчість композиторів: М. Березовський, Д. Бортнянський та А. Ведель. Хоровий концерт. <i>Сприймання:</i> Д. Бортнянський. Херувимська № 7 (у виконанні Академічного хору імені П. Майбороди; фрагмент). Хорова творчість: М. Лисенко, М. Леонтович, К. Стеценко, О. Кошиць, С. Людкевич, П. Козицький та ін. Сторінки розвитку хорового мистецтва в Україні. Українська народна пісня «Дударик» в обробці М. Леонтовича (у виконанні Національного заслуженого академічного народного хору України імені Г. Вірьовки). Слова О. Кониського, музика М. Лисенка. «Молитва» («Боже великий, єдиний») (у виконанні того ж колективу). <i>Виконуємо пісню</i> «Руді листи» (слова і музика Д. Пташинської) під фонограму. Гра «Актори та співаки».
Урок № 9 Українська фантазія	Інструментальна музика та її види. Камерно-інструментальна музика. Жанрова палітра камерно-інструментальної музики. Жанри: прелюдія, фантазія.	<i>Сприймання:</i> М. Лисенко. «Фантазія на дві українські народні теми для скрипки (або флейти) та фортепіано» (фрагменти). Л. Ревуцький. Прелюдія ре-бемоль мажор (фортепіано). <i>Гра</i> «Музична фантазія». <i>Розучування пісні</i> «Добрий день людям на Землі» (слова і музика І. Танчака).

<p>Урок № 10</p> <p>Жанрове розмаїття</p>	<p>Камерно-інструментальна музика. Жанри: елегія, соната. Сонатна форма. Три етапи розвитку сонатної форми — експозиція, розробка і реприза.</p>	<p><i>Сприймання музичних творів:</i> Ю. Щуровський. Елегія для фортепіано. М. Лисенко. Елегія для флейти і фортепіано. Л. Ревуцький. Соната № 1 сі мінор. Перша частина (фортепіано). <i>Виконання пісні</i> «Добрий день людям на Землі» (слова і музика І. Танчака). <i>Гра</i> «Музична вікторина».</p>
<p>Урок № 11</p> <p>Сюжет у творах мистецтва</p>	<p>Симфонічна музика. Скринька жанрів симфонічної музики. Жанр симфонії. Побудова симфонії. Непрограмна музики. Непрограмні твори: сонати, симфонії, прелюдії. Сюжетна, програмна музика. Творчість українських композиторів у симфонічних жанрах.</p>	<p><i>Сприймання музичних творів:</i> симфонія соль мінор невідомого автора початку ХІХ ст. Частина 4. Козачок (фрагмент). Історія розвитку жанру симфонії в українській музиці. Сприймання музичного твору: симфонія соль мінор невідомого автора початку ХІХ ст. Частина 4. Козачок (фрагмент). В. Попадюк. Уривок з оркестрової фантазії (у виконанні Національного оркестру народних інструментів). <i>Розучування пісні:</i> «Заспіваймо пісню за Україну» (слова і музика О. Пономарьова). <i>Гра</i> «Неперервний ланцюжок».</p>
<p>Урок № 12</p> <p>Історичні події в музиці та живописі</p>	<p>Симфонічна музика. Жанр увертюри. Історія розвитку жанру в українській музиці. Концертна увертюра.</p>	<p><i>Сприймання музичних творів:</i> М. Волинський. Увертюра до опери «Данило Галицький» (у виконанні Національного президентського оркестру України). Саундтрек до фільму «Король Данило» (реж. Т. Химич, композитор С. Шманьов, 2018). Концертна увертюра. Творчість Б. Кривопуста. Б. Кривопуст. «Українська концертна увертюра» (у виконанні Національного симфонічного оркестру; фрагмент). <i>Виконання пісні</i> «Заспіваймо пісню за Україну» (слова та музика О. Пономарьова) під фонограму.</p>
<p>Урок № 13</p> <p>Характер театральних образів</p>	<p>Театральні жанри. Музично-театральні жанри: опера, балет, оперета, мюзикл, музична комедія, рок-опера. Історія розвитку жанру опери в українському музичному мистецтві.</p>	<p>Схема синтезу видів мистецтва в жанрі опера. Вокальні номери опери: арії, дуети, речитативи. Інструментальні оркестрові номери опери: увертюра, антракти. Історія опери С. Гулака-Артемівського «Запорожець за Дунаєм». <i>Сприймання музичних творів:</i> увертюра до опери С. Гулака-Артемівського «Запорожець за Дунаєм» (у виконанні симфонічного оркестру; фрагмент). Ю. Шевченко. Сюїта з балету «Запорожець за Дунаєм» (у виконанні симфонічного оркестру; фрагмент). <i>Розучування пісні</i> «Selfie-party» (слова Г. Британ, К. Сюсько; музика М. Берези). Ритмічна вправа до пісні. <i>Гра</i> «Театр пантоміми».</p>

<p>Урок № 14</p> <p>Жанри в українській мультиплікації</p>	<p>Жанри мультиплікації. Історія розвитку української мультиплікації. Музика в різних жанрах у мультфільмах.</p>	<p>Жанри мультфільмів. Комедійні, детективні, пригодницькі, музичні, казки, на основі фольклору, фантастичні, серіали (за певним жанром), німі. Перегляд кадрів з українських мультфільмів. Музична вікторина. Слухання музики та відгадування назв мультфільмів, у яких вона звучить. <i>Сприймання твору:</i> перегляд уривку із мультфільму «Журавлик» (реж. І. Гурвич, 1970 р.). Саундтрек до анімаційного фільму «Микита Кожум'яка» (реж. М. Депоян, композитор С. Круценко, 2016). <i>Виконання пісні</i> «Selfie-party» (слова Г. Британ, К. Сюсько; музика М. Берези). <i>Гра</i> «Озвучуємо мультфільм».</p>
<p>Урок № 15</p> <p>Жанри українського кіномистецтва для дітей</p>	<p>Жанри українського кіно. Дитячий фільм. Дитячий музичний фільм. Музика в різних жанрах українського дитячого кіно.</p>	<p>Види кіно: ігрове, анімаційне, документальне, науково-популярне кіно. Жанри дитячого кіно: комедія, мелодрама, бойовик, фантастика, музичний фільм, пригодницький фільм, детектив та інші. Музична вікторина «У світі дитячого кіно». Гра «Кіноман». Перегляд уривку із дитячого музичного фільму «Ульотний Новий рік» (реж. А. Акулевич, 2020). <i>Розучування пісні</i> «З Новим роком, Україно!» (слова і музика Н. Май). Виконання колядок в трьох групах.</p>
<p>Урок № 16</p> <p>З Україною в серці</p>	<p>Урок узагальнення знань з теми. Повторення понять, виконання пісень театральні композиції.</p>	<p>Перша зупинка — «Музична вікторина». Сприймання фрагментів музичних творів, які звучали на уроках. Назва композицій та прізвища авторів. Друга зупинка — «Знавці музики». Відповіді на запитання. Третя зупинка — «Співоча студія». Виконання пісень, які вивчали на уроках. Четверта зупинка — «Театральна хвилинка». Розігрування обряду колядування.</p>

**II СЕМЕСТР
СТОРИНКАМИ МИСТЕЦТВА ЗАРУБІЖЖЯ**

<p>Урок № 17 Скарбниця зарубіжного мистецтва</p>	<p>Мистецька подорож країнами зарубіжжя. Вокальна музика Італії. Школа італійського вокалу бельканто. Жанри вокальної музики. Поняття бельканто, арія.</p>	<p><i>Сприймання музичних творів:</i> Дж. Верді. Арія герцога з опери «Ріголетто» (у виконанні Л. Паваротті, П. Домінго, Х. Каррераса). Лучо Далла. «Пам'яті Карузо» (у виконанні Л. Паваротті). Музичні жанри. Гра в парах. Композиція «Il Mondo» (у виконанні тріо «Il Volo»: П'єро Бароне, Джанлука Джинoble, Іньяціо Боскетто). <i>Розучування пісні «Зима»</i> (слова і музика Л. Горової). <i>Гра «Зимові вокальні візерунки».</i></p>
<p>Урок № 18 Мистецькі обрії Західної Європи</p>	<p>Камерно-вокальна музика. Жанри романс, балада. Шедеври зарубіжної професійної вокальної музики: автори, виконавці.</p>	<p>Історія розвитку жанру романсу, балади в країнах зарубіжжя. Особливості жанру романсу. Характерні риси романсу. Сприймання музичного твору: іспанський романс «Estudio en Mi de Rubira» (у виконанні М. Врдоляка (гітара). Український романс «Місяць на небі» (у виконанні М. Кондратюка). Український романс «Місяць на небі» (у виконанні С. Щербака (бандура)). Творче завдання: створення зимового романсу: придумування ліричної мелодії на слова А. Качана. Жанр балади. Історія розвитку жанру балади в країнах зарубіжжя. <i>Сприймання музичного твору:</i> Слова В. Кравченко, музика Н. Горшар. Рок-балада «Сірко пробудився» (у виконанні рок-гурту «Natalika»; фрагмент відеокліпу). Конкурс вокальних дуетів. Вокальні бої. <i>Виконання пісні «Зима»</i> <i>Гра «Зимові пригоди».</i></p>
<p>Урок № 19 Вокальне та пейзажне мистецтво</p>	<p>Камерно-вокальна музика. Жанр пісні, побудова пісні. Порівняння народної та професійної пісні. Жанр серенади. Збірки пісень Творчість Ф. Шуберта. Р. Шумана.</p>	<p>Скринька камерно-вокальної музики. Історія розвитку жанру пісні. Творчість Ф.Шуберта. <i>Сприймання творів мистецтва:</i> Слова Л. Рельштаба (переклад Олени Пчлкі), музика Ф. Шуберта. «Серенада» (у виконанні Любові Сагат). Ф. Шуберт. «Серенада» (фрагменти аранжувань твору для скрипки і струнного оркестру; для флейти та гітари; в сучасній обробці). Слова Г. Гейне, музика Р. Шумана. Пісня «Das ist ein Flöten und Geigen» із циклу «Кохання поета» (у виконанні Ф. Вундерліха). <i>Розучування пісні «Сніг»</i> (слова і музика Д. Пташинської). <i>Гра «Пінгвіни».</i></p>

<p>Урок № 20</p> <p>Світ у звуках і барвах</p>	<p>Сучасна популярна пісня в країнах зарубіжжя. Жанри сучасної популярної вокальної музики. Французький шансон. Жанри сучасної бальної хореографії.</p>	<p>Подорож країнами зарубіжжя, сучасна музика. Музична вікторина. «Зарубіжні хіти». <i>Гра «Плейлист».</i> Жанр шансона. Станція Шансон. Французька пісня шансон. Творчість виконавців: Лео Ферре, Едіт Піаф, Жак Брель, Шарль Азнавур, Енріко Масіас, Аманда Лір, Патрісія Каас, Заз та інші. Фрагменти виступів шансоньє. Лео Ферре: «L'île Saint-Louis» (Франція). Жак Брель: «La chanson des vieux amants» (Франція). Сальваторе Адамо: «Tombe la neige» (Бельгія) Станція бальні танці Жанри бальної хореографії. Відеофрагменти виступів учасників змагань із бальних танців: латиноамериканська програма. <i>Гра «Танцюємо ча-ча-ча».</i> <i>Виконання пісні «Сніг» (слова і музика Д. Пташинської).</i> Ілюстрація до пісні.</p>
<p>Урок № 21</p> <p>Мистецтво країн Балтії</p>	<p>Хоровий спів. Фольклорний спів. Жанри хорового співу. Жанр ораторії. Мистецтво Балтійських країн.</p>	<p>Балтійське свято пісні й танцю — національне свято Латвії, Литви та Естонії. Латвійський фестиваль пісні і танцю Історія естонського Свята пісні <i>Сприймання музичних творів:</i> 3. Лієпіньш. Уривок з рок-опери «Лачплесіс» (фрагмент виступу зведеного хору на заключному концерті Свята пісні). Псалом «Хвали, душе моя, Господа» (у виконанні Естонського філармонічного камерного хору; диригент Пол Хіллайр). Відеофрагмент парку світлових скульптур за мотивами твору Л. Керролла «Аліса в Дивокраї». Г. Ф. Гендель. Хор «Алілуя» з ораторії «Месія» (у виконанні вільнюського хору хлопчиків та юнаків «Ажуолюкас»; Національного камерного ансамблю «Київські солісти»; хорової капели хлопчиків та юнаків «Дзвіночок» КПДЮ; хору хлопчиків та дівочого хору КССМШ ім. М. Лисенка; фрагменти) Українська народна пісня. «Ой ходить сон коло вікон» в обробці О.Кошиця (у виконанні вільнюського камерного хору «Aidija»). <i>Розучування пісні «Співаєм я, і ти, і Україна» (слова і музика З. Красуляк).</i></p>

<p>Урок № 22</p> <p>Німецько-австрійська мистецька подорож</p>	<p>Академічна хорова музика. Історія хорового співу в країнах зарубіжжя. Огляд хорових жанрів. Поняття духовна (церковна) музика. Поняття меса, хорал. Жанр реквієм. Особливості жанрів: ораторії, кантата, меса, літургія в Німеччині та Австрії.</p>	<p><i>Сприймання музичних творів:</i> «Свят» («Sanctus») — на основі канону Й. Пахельбеля; «Завжди з тобою» («Always with You») (у виконанні хору хлопчиків «Libera», Лондон) <i>Гра:</i> дослідження видів хорових колективів за складом виконавців; за кількістю виконавців; за манерою співу; за статусом. <i>Гра «Музична вікторина».</i> Сприймання музичних творів: Й. С. Бах. Меса сі мінор. I ч. (5-голосий хор «Господи, помилуй») і «Страсті за Матвієм» (заклучний хорал) (у виконанні Мюнхенського Бах-хору та оркестру, диригент — К. Ріхтер). В. А. Моцарт. «Lacrimosa» з «Реквієму» (у виконанні Віденського філармонічного оркестру й хору, диригент — К. Бьом). <i>Виконання пісні</i> «Співаєм я, і ти, і Україна» (слова і музика З. Красуляк). <i>Гра «Диригент/диригентка».</i></p>
<p>Урок № 23</p> <p>Мистецтво скерцо та шаржу</p>	<p>Камерно-інструментальна музика. Жанри скерцо, етюд, варіації. Творчість польських композиторів.</p>	<p>Подорож до Польщі Жанри скерцо, етюд, варіації. Творчість Ф. Шопена. <i>Сприймання</i> Ф. Шопен. Скерцо № 2, сі-бемоль мінор (фортепіано). Творчість Й. Баха. <i>Сприймання</i> Й. С. Бах. Скерцо («Жарт») з оркестрової сюїти №2 (для флейти і струнного оркестру). Й. С. Бах. Скерцо в інструментальному та вокальному виконанні (сучасна обробка). Ф. Шопен. Етюд до мінор («Револьюційний») опус 10, № 12 (фортепіано). <i>Розучування пісні</i> «Весняна пісня» (слова Кр. Овербека, переклад М. Познанської; музика В. А. Моцарта).</p>
<p>Урок № 24</p> <p>Від ноктюрну, рондо до натюрморту</p>	<p>Камерно-інструментальна музика. Жанри ноктюрн, рондо, фантазія. Історія розвитку жанру ноктюрну.</p>	<p><i>Сприймання музичних творів:</i> Е. Гріг. Ноктюрн № 4 з циклу «Ліричні п'єси» (фортепіано). Перегляд відеоролика весняної тематики під музичний супровід «Ноктюрну №4» Е. Гріга (у виконанні Лондонського симфонічного оркестру). В. А. Моцарт. «Рондо в турецькому стилі» з фортепіанної сонати №11 ля мажор (у класичному варіанті та в сучасній обробці). В. А. Моцарт. Рондо для скрипки з оркестром сі-бемоль мажор.</p>

		<p>Жанр рондо та структура рондо. Уривок із мультфільму «Чарівна флейта»: «Рондо в турецькому стилі» за мотивами музики В. А. Моцарта (реж. В. Герш, 2008). Ж.-П. Ревербері. «Фантазія» (у виконанні оркестру «Rondo Veneziano» під керівництвом Ж.-П. Ревербері). «Веснянка» (у виконанні гурту «Go_A»).</p> <p><i>Виконання пісні «Весняна пісня».</i> Слова Кр. Овербека Музика В.А. Моцарта, переклад М. Познанської</p>
<p>Урок № 25 Мистецькі шедеври</p>	<p>Камерно-інструментальна музика. П'єса. Жанр капричо, або каприс. Поняття шедевр, віртуоз, імпровізація.</p>	<p><i>Сприймання музичних творів:</i> Л. ван Бетховен. П'єса «До Елізи» (фортепіано). Л. ван Бетховен. П'єса «До Елізи» (сучасна обробка). Відтворення мелодії п'єси «До Елізи» на віртуальному піаніно. Творчість геніального італійського скрипаля-віртуоза та гітариста Ніколо Паганіні.</p> <p><i>Сприймання музичних творів:</i> Н. Паганіні. Каприс №24 (у виконанні заслуженого артиста України О. Криси). Н. Паганіні. Каприс № 24 (сучасна обробка). Історія скрипки Стадіварі. <i>Розучуємо пісню «Музика»</i> (слова І. Боровик, музика Ю. Рожкова).</p>
<p>Урок № 26 Славетні імена в мистецтві</p>	<p>Камерно-інструментальна музика. Поняття клавір, клавірна музика. Клавесин як музичний інструмент. Гітара як музичний інструмент. Жанр концерту для гітари. Історія розвитку жанру сонати в зарубіжному мистецтві.</p>	<p>Творчість Джузеппе Скарлатті — знаменитий італійський композитор і клавесиніст XVIII ст.</p> <p><i>Сприймання музичного твору:</i> Д. Скарлатті. Соната ре мажор для клавесина. Х. Родріго. Уривок із сонати для гітари. Х. Родріго. Уривок із концерту «Аранхуес» для гітари з оркестром: частина 2. Й. Гайдн. Соната для фортепіано ре мажор. К. Дебюссі. Соната для віолончелі та фортепіано ре мінор. Частина 1. <i>Виконання пісні «Музика»</i> (слова І. Боровик, музика Ю. Рожкова).</p>
<p>Урок № 27 Героїчні мотиви в мистецтві</p>	<p>Жанр симфонії. Історія розвитку жанру симфонії в країнах зарубіжжя. Види симфоній за формою, сюжетом, естетичними категоріями: симфонія-драма, симфонія-трагедія, симфонія-пастораль, симфонія-концерт, симфонія-ораторія.</p>	<p>Творчість композитора Д. Скарлатті наприкінці XVII ст. Творчість основоположників класичної симфонії Й. Гайдна та В. А. Моцарта. Розвиток жанру симфонії наприкінці XVIII — та початку XIX ст. в творчості Ф. Шуберта, Р. Шумана, Ф. Мендельсона, Г. Берліоза, Й. Брамса.</p>

		<p>Типи симфоній за формою, сюжетом, естетичними категоріями: симфонія-драма, симфонія-трагедія, симфонія-пастораль, симфонія-концерт, симфонія-ораторія.</p> <p><i>Сприймання музичних творів:</i> Л. ван Бетховен. Симфонія № 5. Частина 1 (фрагменти).</p> <p>Л. ван Бетховен. Симфонія № 5 (у сучасній обробці; фрагменти).</p> <p><i>Гра «Сценарист/сценаристка».</i></p> <p><i>Розучування пісні «Козацька пісня» (слова і музика А. Мігай).</i></p>
<p>Урок № 28</p> <p>Міфологічні та релігійні образи в мистецтві</p>	<p>Міфологічні та релігійні образи в музиці. Поняття піцикато. Образ Діви Марії в музиці.</p>	<p>Історія давньогрецького міфу «Орфей і Еврідіка».</p> <p><i>Сприймання музичних творів:</i></p> <p>К. В. Глюк. Мелодія з опери «Орфей і Еврідіка» (соло на флейті у супроводі симфонічного оркестру).</p> <p>К. В. Глюк «Мелодія» (соло скрипки і фортепіано).</p> <p>Образ Діви Марії в музиці та живописі.</p> <p><i>Сприймання музичних творів:</i></p> <p>Ф. Шуберт. «Ave, Maria» (у виконанні симфонічного оркестру). Ф. Шуберт. «Ave, Maria» (у виконанні Лучано Паваротті).</p> <p>Виконання вокалізом на звук «а-а-а» мелодії твору під фонограмний запис симфонічного оркестру.</p> <p><i>Гра «Упізнай музичний інструмент».</i></p> <p><i>Виконання пісні «Козацька пісня» (слова і музика А. Мігай).</i></p>
<p>Урок № 29</p> <p>Танцювальні ритми</p>	<p>Історія розвитку танцювальних жанрів в творчості зарубіжних композиторів. Жанр вальсу, болеро, польки. Варіаційна форма.</p>	<p>Творчість французького композитора Гектора Берліоза. М. Равеля</p> <p><i>Сприймання музичних творів:</i></p> <p>Г. Берліоз. «Фантастична симфонія». Частина 2. Вальс (у виконанні симфонічного оркестру).</p> <p>М. Равель. «Болеро» (у виконанні симфонічного оркестру; фрагменти).</p> <p><i>Гра «Малюємо музику»</i></p> <p>Е. Штраус. Полька «Без гальм».</p> <p><i>Розучування пісні «Вір у дива» (слова і музика Н. Май).</i></p>
<p>Урок № 30</p> <p>Театральні зустрічі</p>	<p>Жанр опери. Його різновиди. Історія розвитку жанру опера. Жанр оперети. Жанр увертюри. Історія розвитку жанру увертюри.</p>	<p>Опера як музично-драматичний жанр. Творчість угорського композитора Імре Кальмана.</p> <p><i>Сприймання музичного твору:</i></p> <p>І. Кальман. Уривок із 2-ї дії оперети «Графиня Маріца» (відеофрагмент).</p> <p>Історія розвитку жанру увертюри. Творчість Г. Генделя та Б. Бріттена.</p> <p><i>Сприймання музичних творів:</i></p>

		Г. Ф. Гендель. Увертюра до опери «Аталанта» (для труби і органа). Б. Бріттен. Увертюра «Канадський карнавал» (у виконанні симфонічного оркестру; фрагмент). <i>Виконання пісні</i> «Вір у дива» (слова і музика Н. Май).
Урок № 31 Театр ляльок	Історія розвитку театру ляльок в Китаї, Японії, Індії, В'єтнаму, Німеччини, Великої Британії, Іспанії, Італії, Чехії, України.	Особливості розвитку китайського театру ляльок. Японський ляльковий театр Бунраку. Індійський ляльковий театр. Індонезійський театр тіней Ваянг. В'єтнамський ляльковий театр на воді. Театри ляльок Німеччини, Великої Британії, Іспанії. Історія розвитку театру ляльок Італії та Чехії. Український ляльковий театр. Відеофрагменти лялькової вистави «Кіт у чоботях» за мотивами однойменної казки Шарля Перро (реж. Ю. Сікало, муз. Ю. Шевченка; Київський академічний театр ляльок). <i>Розучування пісні</i> «Ми — твоє майбутнє» (слова і музика Н. Май).
Урок № 32 Жанри мультиплікації	Історія розвитку жанрів мультиплікації в країнах зарубіжжя. Мультфільми студії Волта Діснея. Історія розвитку аніме в Японії. Жанр аніме.	Уривок із мультфільму «Леонардо: місія Мона Ліза» (реж. С. Манфіо, 2018). <i>Відеоролик про історію розвитку мультиплікації</i> . Уривок із мультфільму «Атлантида-2: Повернення Майло» (реж. В. Кук, Т. Шелтон, Т. Стоунс; 2003). Історія розвитку студії Волта Діснея. Історія розвитку аніме в Японії. Жанр аніме. Кодомо — жанр аніме для дітей до 12 років Уривок із аніме-серіалу «Дораемон» (реж. К. Дж. Кінг, Ц. Сібаяма, К. Кусуба, 1979). <i>Виконання пісні</i> «Ми — твоє майбутнє» (слова і музика Н. Май). <i>Гра «Оркестр»</i> .
Урок № 33 Жанри кіномистецтва	Історія розвитку жанрів кіномистецтва. Німий фільм, перший кольоровий та звуковий фільм. Голлівуд. Поняття кіножанр. Характеристика основних жанрів кіно.	Жанри кіномистецтва. Історія розвитку кіномистецтва. Герої німого кіно. Чарлі Чаплін. Ера розвитку звукового кіно. Історія розвитку кіностудії Голлівуду. Жанрові групи кіно: драматичні, комедійні, епічні, ліричні, пригодницькі, історичні, музичні, фантастичні, бойовики, фільми на основі фольклору тощо. Слова Ж. Демі, музика М. Леграна. Пісня «I will wait for you» із кінофільму «Шербурзькі парасольки» (у виконанні К. Френсіс).

		Створення етюду під назвою «Парасольки». Техніка виконання — акварель. Музична вікторина «У світі мюзиклу». <i>Розучування пісні «Літо-літечко»</i> (слова і музика І. Танчака)
Урок № 34 Новітні жанри в мистецтві	Цифрові технології в музичному мистецтві. Поняття рок-опера. Поняття електронна музика. Академічна й сучасна електронна музика, порівняння.	Використання цифрових технологій в мистецтві. Аранжування творів шедеврів класики. В. А. Моцарт. Концертна симфонія для скрипки, альту та оркестру. <i>Andante aus Sinfonia Concertante</i> (у виконанні оркестру Джеймса Ласта). Рок-опера. Ж.-П. Піло, О. Шультез. Уривок із рок-опери «Моцарт». Рок-опера «Моцарт» (композитори Жан-П'єр Піло, Олів'є Шультез). Електронна музика та її різновиди. Сучасна електронна музика та її різновиди. Електронна музика: ембієнт, техно, транс (фрагменти). Академічна й сучасна електронна музика. Онсовні характеристики і порівняння. Гра «Квартет». <i>Виконання пісні «Літо-літечко»</i> (слова і музика І. Танчака).
Урок № 35 Зустрічі мистецтв	Підсумковий урок.	Перша зупинка — «Музична вікторина»: сприймання творів музичний творів. Друга зупинка — «Знавці мистецтва»: повторення понять, термінів, відповіді на запитання. Третя зупинка — «Співоча студія»: влаштування вокального концерту. Четверта зупинка — «Театральна хвилинка»: гра-пантоміма «Літо-літечко». Підбиття підсумків навчального року з музичної складової.

**КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНЕ ПЛАНУВАННЯ УРОКІВ
МИСТЕЦТВА В 6 КЛАСІ**

**за модельною програмою «Мистецтво» Кондратової Л. Г.
для пілотних шкіл**

**Тема року
«МАНДРІВКА КРАЇНОЮ МИСТЕЦТВ»
ОБРАЗОТВОРЧА СКЛАДОВА**

35 годин, 1 година на тиждень

І СЕМЕСТР		
ШЛЯХАМИ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА		
32 години		
№ Тема уроку	Основні поняття для ознайомлення	Твори для сприймання та виконання Практична робота
Урок № 1 У колі мистецтв	Карта мистецької мандрівки. Жанри образотворчого мистецтва, загальна класифікація. Жанр в образотворчому мистецтві. Шрифт.	<i>Відеоролик «Палітра жанрів образотворчого мистецтва».</i> Світлини, репродукції творів мистецтв, які репрезентують палітру жанрів образотворчого мистецтва. Репродукції картин, світлини із зображеннями творів образотворчого мистецтва, що представляють різні жанри в різних видах образотворчого мистецтва. Робота з мандрівною картою Країною образотворчого мистецтва. <i>Практична робота.</i> Штрифтова композиція «Я люблю Україну».
Урок № 2 Палітра жанрів мистецтва	Жанри образотворчого мистецтва. Характеристика різних жанрів образотворчого мистецтва	Відеоролик «Ниткографія. Малювання нитками (ниткопис)» Репродукції картин, світлини із зображеннями творів образотворчого мистецтва, що яскраво репрезентують його жанровий поділ. <i>Практична асоціативна творча робота «Мої фантазії» в техніці ниткографії</i>
Урок № 3 Із народного до сучасного	Анімалістичний жанр. Історія розвитку. Анімалістичний жанр в скульптурі, графіці, живопису	Світлини із зображеннями тварин. Приклади анімалістичного жанру в скульптурі, графіці, живописі. Ліплення з пластиліну народної іграшки-тваринки (за вибором вчителя). <i>Варіант 1.</i> Створення із пластиліну об'ємної фігурки або рельєфного зображення тварини (за вибором). <i>Варіант 2.</i> Створення багаточислової пластилінової композиції за зразком або за власним задумом.

<p>Урок № 4 У калейдоскопі жанрів</p>	<p>Анімалістичний жанр в живописі, графіці, декоративно-ужитковому мистецтві.</p>	<p>Репродукції графічних творів мистецтва та світлини, що яскраво репрезентують видовий поділ. Графіка, книжкова ілюстрація. Репродукції картин, світлини із зображеннями творів образотворчого мистецтва, що яскраво репрезентують твори анімалістичного жанру в різних видах мистецтва. <i>Практична графічна робота.</i> Створення сюжетної графічної композиції «Песик на прогулянці».</p>
<p>Урок № 5 Мелодійні та графічні лінії</p>	<p>Пейзаж — жанр образотворчого мистецтва. Пейзаж, графіка. Різновиди пейзажів. Техніки виконання пейзажної роботи.</p>	<p>Репродукції графічних та живописних творів мистецтва та світлини, що яскраво репрезентують різновиди жанру пейзажу. Перегляд репродукції графічних творів П. Міхеєва. Створення графічної пейзажної роботи «Осінь» за зразком або за власним задумом. Техніка виконання — простий олівець.</p>
<p>Урок № 6 Моя духмяна Україно</p>	<p>Пейзаж, живопис. Техніки живопису: акрил, акварель, олійні фарби, гуаш. Колорит, контраст, нюанс. Мотив пейзажу.</p>	<p>Світлини українських художників, що яскраво репрезентують жанрові ознаки в живописі. Поняття контраст, нюанс, мотив пейзажу. Тепла і холодна гама кольорів. Створення осіннього асоціативного пейзажу за зразком або за власним задумом, дотримуючись вказаної послідовності. Техніка виконання — акварель. Зображення простору засобами лінійної та повітряної перспективи.</p>
<p>Урок № 7 Музичні та графічні шедеври</p>	<p>Жанр образотворчого мистецтва. Портрет. Види портретів: парадний, камерний, автопортрет, релігійний, портрет-прогулянка, сімейний, ілюстративний, костюмований, гумористичний, історичний. Скульптурні портрети. Графічні портрети.</p>	<p>Види портретів: людей в анфас (прямо), у профіль (збоку), впівоберта, три чверті повороту вліво чи вправо, за кількістю зображених осіб портрети поділяють на індивідуальні, парні та групові. За форматом зображення розрізняють портрети головні, погрудні, поясні, по стегна, поколінні, на повний зріст. Види портретів: парадний, камерний, автопортрет, релігійний, портрет-прогулянка, сімейний, ілюстративний, костюмований, гумористичний, історичний. Світлини, що яскраво репрезентують види портретів. Скульптурні портрети: погруддя, бюст, статуя, монумент. Графічні портрети. Поради від майстра. <i>Виконання творчої роботи</i>, створення силуетного портрета в профіль за зразком або за власним задумом із паперу з наклеюванням на кольоровий папір.</p>

<p>Урок № 8</p> <p>Музичний та живописний портрети</p>	<p>Жанри образотворчого мистецтва. Сторінки розвитку живописного портрета в Україні. Портрет, живопис. Ракурс в портреті.</p>	<p>Розвиток живописного портрета в Україні. Сарматський портрет. Народна картина. Світський портретний живопис. Поради від майстрині. Практична робота: скористайся порадами майстрині та намалюй портрет близької людини акварельними або гуашевими фарбами. Світлини, що яскраво репрезентують види портретів. <i>Практична робота.</i> Портрет друга (профіль, анфас, три чверті – на вибір). Акварель.</p>
<p>Урок № 9</p> <p>Українська фантазія</p>	<p>Жанри образотворчого мистецтва. Натюрморт, види натюрмортів. Натурна постановка в натюрморті. Композиція в натюрморті. Натюрморти К. Білокур. Наївне мистецтво.</p>	<p>Світлини, що яскраво репрезентують види натюрмортів. Відеоролик «Натюрморти К. Білокур». Реалістичні натюрморти української художниці Тетяни Галькун. Натюрморти Миколи Гроха. Поради від майстрині. Практична робота «Натюрморт», створення натюрмарту способом рваної аплікації за зразком або за власним задумом.</p>
<p>Урок № 10</p> <p>Жанрове розмаїття</p>	<p>Різновиди жанрів сюжетно-тематичної композиції. Види сюжетних композицій в образотворчому мистецтві. Історичний, батальний, міфологічний, побутовий, релігійний жанри образотворчого мистецтва. Сюжетно-тематична композиція.</p>	<p>Репродукції, які яскраво репрезентують види сюжетно-тематичних композицій. Релігійний жанр в образотворчому мистецтві. Б. Фільц. Літургія «Богородице Діво, радуйся» (у виконанні Великого дитячого хору НРКУ). Скульптурні композиції Йогана Георга Пінзеля. Міфологічний жанр в образотворчому мистецтві. Розгляд репродукції гравюри Г. Левицького. Розгляд робіт сучасних українських художниць Є. Гапчинської, Х. Лукашук та Н. Курій-Максимів. <i>Практична робота:</i> створення стилізованого образу янгола-захисника для українських воїнів.</p>
<p>Урок № 11</p> <p>Сюжет у творах мистецтва</p>	<p>Живопис. Побутовий жанр в образотворчому мистецтві. Поняття пропорція. Пропорції людського тіла. Сюжетно-тематична композиція. Три плани композиції. Зображення людей в композиції. Пропорційна побудова тіла людини.</p>	<p>Творча спадщина Миколи Пимоненка. Картини Пимоненка в побутовому жанрі. Робота в малих групах з аналізу творів мистецтва. Репродукції картин, що яскраво відображають ознаки сюжетно-тематичних композицій в їх різновидах. Репродукції картин, що яскраво відображають ознаки побутового жанру. Побудова сюжетно-тематичної композиції. Практична робота. Створення сюжетно-тематичної композиції «У родинному колі».</p>

<p>Урок № 12</p> <p>Історичні події в музиці та живописі</p>	<p>Живопис. Батальний, історичний жанри в образотворчому мистецтві. Українські художники, представники історичного та батально-жанрових образотворчого мистецтва.</p>	<p>Творчість художників О. Мурашка, Ф. Красицького, С. Васильківського, О. Сластіона, М. Самокиша, М. Дерегуса в історичному жанрі. Творчість українських художників — баталістів, граверів (Л. Тарасевич та Н. Зубрицького). Творчість художників А. Петрицького, Ф. Кричевського, М. Самокиша, В. Пузиркова. Репродукції графічних творів мистецтва та світлини, що яскраво відображають історію та битву. <i>Практична робота.</i> Створення сюжетно-тематичної композиції «Україна у вогні», зображення на передньому плані захисника/захисниці України. Техніка виконання — акварель.</p>
<p>Урок № 13</p> <p>Характер театральних образів</p>	<p>Театр. Театральні костюми та їх різновиди: костюми для драматичного спектаклю, оперні костюми, балетні костюми.</p>	<p>Світлини, що яскраво репрезентують театральні костюми в різних театральних жанрах. Творчість Марії Левитської — театральної художниці-постановниці і художниці костюмів; історія розвитку балетного костюма. <i>Практична робота:</i> створення ескізу костюма для артиста або артистки балету. Техніка виконання — кольорові олівці.</p>
<p>Урок № 14</p> <p>Жанри в українській мультиплікації</p>	<p>Мультиплікаційні фільми. Мальована анімація. Українські сюжети та художні образи в українських мультфільмах.</p>	<p>Подорож в Країну анімації. 1. Зупинка «Козацька». «Козаки» — улюблений комедійний серіал В. Дахна. Уривок із мультфільму «Козаки. Футбол. Епізод № 26. Фінляндія» (реж. М. Медвідь, 2016). <i>Практична робота:</i> відтворення зображення одного з головних героїв мультфільму «Козаки». Техніка виконання — олівці або гуаш (за вибором). 2. Зупинка «Легенди України». Історія створення анімаційного фільму «Легенди України». Перегляд уривку з анімаційного фільму «Легенди України». <i>Гра «Упізнай героя/героїню».</i> Перегляд уривку із анімаційного серіалу «Ескімоска. Пригоди в Арктиці. 1-ша серія. Дзига» (реж. О. Шапарев, 2012). <i>Практична робота:</i> створення художнього образу улюбленого персонажа різдвяного або новорічного мультфільму. Техніка виконання — на власний розсуд. Робота над проектом «Найкращі українські мультфільми про Різдво».</p>

<p>Урок № 15</p> <p>Жанри українського кіномистецтва для дітей</p>	<p>Афіша дитячого фільму. Жанри дитячого кінофільму.</p>	<p>Подорож Країною дитячого кіно. Перегляд уривка з фільму «Казка старого мельника» (реж. О. Ітигілов, 2020). Знайомство з творчістю українського художника-постановника Владлена Одуденка. <i>Гра «Інтерв'ю».</i> Кадри з дитячих кінофільмів, які яскраво репрезентують різноманітність жанрів кінофільмів, дитячих кінофільмів на зимову та новорічну тему. <i>Практична робота.</i> Афіша до кінофільму. Поради від майстрів: створення афіш. Створення афіш до дитячого кінофільму, зобразивши на ній людину або людей у русі.</p>
<p>Урок № 16</p> <p>З Україною в серці</p>	<p>Урок узагальнення знань</p>	<p><i>Перша зупинка</i> — «Галерея образів». <i>Друга зупинка</i> — «Знавці мистецтва», жанри образотворчого мистецтва, повторення. <i>Третя зупинка</i> — «Виставкова». Виставка робіт учнів. Повторення матеріалу. <i>Четверта зупинка</i> — «Творча». Створення пластилінової аплікації на новорічну тематику. Придумування сюжету.</p>
<p>II СЕМЕСТР СТОРІНКАМИ МИСТЕЦТВА ЗАРУБІЖЖЯ</p>		
<p>Урок № 17</p> <p>Скарбниця зарубіжного мистецтва</p>	<p>Історія розвитку анімалістичного жанру в країнах зарубіжжя. Шедеври анімалістичного жанру. Поняття текстура. Італійські художники в анімалістичному жанрі.</p>	<p>Світлини, що репрезентують анімалістичний жанр в живописі, скульптурі, графіці. Історія розвитку анімалістичного жанру в країнах зарубіжжя. Художні матеріали і техніки (вугіль, сангіна, крейда, олівець). Послідовність зображення тварин в русі. Анімалістичний жанр в скульптурі, графіці, живописі. Відеоролик «Шедеври анімалістичного жанру». Творчість Філіпо Паліцці. Вправа. Начерк — пропорції тварин <i>Творча практична робота.</i> Колективна робота «Пінгвіни Мадагаскару». Створіть виразні образи персонажів відомого мультфільму.</p>
<p>Урок № 18</p> <p>Мистецьке обріє Західної Європи</p>	<p>Пейзаж живопис. Сторінки розвитку жанру в творчості зарубіжних художників. Поняття колорит. Низький, середній, високий горизонт. Повітряна перспектива. Шедеври жанру.</p>	<p>Творчість Пітера Пауля Рубенса. Творчість пейзажистів XVIII ст. — французів Антуана Ватто і Франсуа Буше. Творчість французького художника XIX століття Каміля Коро. Картини знаменитого митця XIX — першої половини XX ст. Клода Моне. Світлини, що репрезентують пейзажний жанр.</p>

		<p>Картини іспанських живописців XIX – першої половини XX ст. Творчість Антоніо Муньйос Деграна – видатного іспанського художника-пейзажиста XIX–XX ст. Правила повітряної перспективи. <i>Практична робота:</i> створення зимового пейзажу. Техніка виконання – пастель.</p>
<p>Урок № 19 Вокальне та пейзажне мистецтво</p>	<p>Види пейзажів. Історія розвитку пейзажного жанру в Німеччині. Поняття пленерного живописа. Поняття лінійна перспектива.</p>	<p>Творчість Альбрехта Дюрера – великого німецького живописця і гравера кінця XV – першої половини XVI ст Творчість сучасного німецького художника Детлева Ніцшке. Поняття лінійна перспектива. Схеми лінійної перспективи. Світлини, що репрезентують пейзажний жанр в живописі, міський пейзаж. Правила лінійної перспективи у зображенні вулиць міста. Творчість німецьких художників у пейзажному жанрі. <i>Практична робота:</i> створення міського пейзажу за зразком або за власним задумом. Техніка виконання – акварель.</p>
<p>Урок № 20 Світ у звуках і барвах</p>	<p>Пейзаж, види пейзажів Архітектурний, парковий пейзаж.</p>	<p>Світлини із зображеннями видів пейзажів. Французькі пейзажисти. Картини творців героїчного пейзажу Ніколи Пуссена та Клода Лоррена. Творчість пейзажистів XVIII століття. Франсуа Буше. Творчість художників барбізонської школи. Пейзажі: Клод Моне, Каміль Піссарро, П'єр Огюст Ренуар, Пабло Пікассо, Анрі Матісс, Марсель Дюшан.</p> <p>Вправа. Малюємо Ейфелеву вежу. Практична робота: за вибором варіантів Ейфелева вежа. Варіант 1. Створи образ Ейфелевої вежі в аплікаційній роботі з паперу. Варіант 2. Зобрази Ейфелеву вежу в аплікації з паєток, бісеру або пластиліну.</p>
<p>Урок № 21 Мистецтво країн Балтії</p>	<p>Історія розвитку жанру портрета в мистецтві зарубіжжя, в творчості художників країн Балтії. Види портретів за кількістю осіб. Поняття автопортрет. Пропорції обличчя.</p>	<p>Репродукції картин художників зарубіжжя. Творчість художників балтійський країн. Портретний жанр у мистецтві країн Балтії. Творчість Міхеля Зіттова., Пауля Рауда. Творчість Монте ді Джованні, голландського майстра Петера Данкертса де Рідж, які проживали у Вільнюсі. Перегляд робіт графіка Стасіса Красаускаса.</p>

		<p><i>Гра «Хто це?».</i> <i>Практична робота.</i> Створення автопортрета в техніці акварельного чи гуашевого живопису або засобами художньої графіки (за вибором).</p>
<p>Урок № 22 Німецько-австрійська мистецька подорож</p>	<p>Жанр портрета в декоративному живописі. Поняття декоративний портрет, вітраж, вітражні портрети. Мозаїчні портрети. Поняття інтуїтивний живопис.</p>	<p>Творчість австрійського художника Густава Клімта. Світлини із зображеннями портретів. Техніки виконання портретів. Декоративний портретний живопис, вітражні портрети, мозаїчні портрети. Робота в трьох групах. Розгляд зразків стріт-арту на вулицях Берліна та Відня Відеоролик «Зразки інтуїтивного живопису Німеччини, Австрії». Перегляд робіт художниці з Тернополя Олесі Гудими. <i>Практична робота.</i> Створення портрета в стилі попарт на основі фотографії.</p>
<p>Урок № 23 Мистецтво скерцо та шаржу</p>	<p>Жанри карикатури, шаржу в графіці. Графіка Творчість польських художників.</p>	<p>Репродукції картин, які яскраво репрезентують шаржі, карикатури. Творчість художників Херлуфа Бідструпа та Павла Кучинського в жанрах карикатури та шаржу. <i>Практична робота.</i> Створення портрета друга/подруги у жанрі шаржу.</p>
<p>Урок № 24 Від ноктюрну, рондо до натюрморту</p>	<p>Історія розвитку жанру натюрморту в країнах зарубіжжя. Художник-флорист. Шедеври жанру. Творчість зарубіжних художників. Поняття художник-флорист.</p>	<p>Перегляд робіт італійських майстрів Якопо де Барбарі та Мікеланджело да Караваджо. Жанр натюрморту. Поняття навчальний натюрморт. Роботи геніальних майстрів натюрморту (Поль Сезанн, Поль Гоген, Анрі Матісс). Відеоролик «Шедеври натюрмортів». Квіткові натюрморти. Відеоролик «Квіткові натюрморти». <i>Творча робота.</i> Створення ліричного натюрморту із весняним букетом. Техніка виконання — акварель.</p>
<p>Урок № 25 Мистецькі шедеври</p>	<p>Жанр натюрморту. Натюрморти у фресках, мозаїці. Натюрморти в графіці, гравюрі, літографії. Натюрморти в живописі. Натюрморти в комп'ютерній графіці, графічному дизайні. Поняття світлотінь.</p>	<p>Історія розвитку жанру в різних техніках образотворчого мистецтва. Натюрморти у фресках, мозаїці. Репродукції картин, які яскраво репрезентують: натюрморти в графіці, гравюрі, літографії; натюрморти в живописі, натюрморти в комп'ютерній графіці, графічному дизайні. Поняття світлотінь, елементи світлотіні: світло, відблиск, тіні, півтіні, рефлекс. Техніка гратажу та літографії. Шедеври натюрморту в живописі Творчість Вінсента ван Гога та Пабло Пікассо.</p>

		<p>Творчість митців натюрмортів: Сесіл Кеннеді, Джуліан Стапперс, Грегорі Ван Раальте, Маріанна Брум, Тріша Хардвік, Сюзан Авіс Мерфі. Приклади натюрмортів у скульптурі. Натюрморти в фотомистецтві. <i>Практична творча робота.</i> Створення графічного натюрмарту із трьох предметів (гличик, яблуко, груша) з натури.</p>
<p>Урок № 26 Славетні імена в мистецтві</p>	<p>Побутовий жанр. Історія розвитку побутового жанру в країнах зарубіжжя. Сюжетно-тематична композиція в побутовому жанрі. Поняття сюжет, символічне зображення, орнамент. Декоративна композиція в побутовому жанрі.</p>	<p>Історія розвитку побутового жанру в країнах зарубіжжя. Сюжетно-тематична композиція в побутовому жанрі. Декоративна композиція в побутовому жанрі. Творчість Дієго Веласкеса — славетний живописець XVII ст. Творчість Адріану ван Остаде — нідерландського художника та гравера, майстра селянського побутового жанру Творчість художників у XVIII столітті: А. Ватто, Ф. Буше, Ф. Гоя та побутовий жанр. Творчість художників XIX століття: А. Руссо, Е. Мане, П. Гоген. Приклади робіт в побутовому жанрі. Перегляд робіт народної майстрині України Марії Примаченко. Поняття сюжет, символічне зображення, орнамент. Репродукції картин, які яскраво репрезентують побутовий жанр. <i>Практична творча робота.</i> Створення декоративно-сюжетної композиції в стилі М. Примаченко.</p>
<p>Урок № 27 Героїчні мотиви в мистецтві</p>	<p>Історія розвитку історичного жанру в живописі зарубіжжя. Творчість живописців, які працювали в історичному жанрі. Історія розвитку батального жанру.</p>	<p>Творчість італійських живописців XV–XVI ст. А. Мантенї, П. Уччелло, Я. Тінторетто. Приклади картин історичної тематики в творчості Пітера Пауля Рубенса, Ніколи Пуссена, Рембранта ван Рейна. Розвиток історичного жанру в XVIII – XIX ст. в творчості художників (Ежен Делакруа, Оноре Дом'є, Адольф фон Менцель, Жак-Луї Давід, Франсіско Гоя, Поль Деларош). Творчість художників XVII століття — іспанця Хуана де ла Корте та німця Карла Ройхлінга. Історія розвитку батального жанру в сучасному мистецтві. Творчість словацького художника Радо Явор та художниці й волонтерки литовсько-польського походження Беати Куркуль. <i>Практична робота:</i> створення образу воїна-захисника України за зразком або власним задумом. Техніка виконання — гуаш або акварель.</p>

<p>Урок № 28</p> <p>Міфологічні та релігійні образи в мистецтві</p>	<p>Міфологічний та релігійний жанри в мистецтві. Історія розвитку міфологічного та релігійного жанрів у зарубіжному мистецтві.</p>	<p>Міфологічні образи у фресках Рафаеля Санті, відомих картинах Сандро Боттічеллі, Андреа Мантеньї. Розвиток міфологічного жанру в XVII столітті. Творчість фламандського живописця Пітера Пауля Рубенса та художника Франції Нікола Пуссена.</p> <p>Розвиток міфологічного жанру в творчості Жака-Луї Давіда, Жана Огюста Домініка Енгра, скульптора Івана Мартоса, в графіці — Пабло Пікассо, в живописі — Казимир Малевич, у скульптурі — Антуан Бурдель. Рафаель Санті.</p> <p>Відеоролик «Релігійний жанр у мистецтві».</p> <p><i>Практична творча робота:</i> створення образу великоднього янгола як ілюстрацію до свята.</p>
<p>Урок № 29</p> <p>Танцювальні ритми</p>	<p>Бразилія — країна карнавалу. Сюжети в картинах. Образи танцюючих людей. Поняття силует та силуетне зображення.</p>	<p>Відеофрагмент зі святкової ходи під час бразильського карнавалу.</p> <p>Приклади зображення людей, які танцюють, у мистецтві з давніх часів. Картини Сандро Боттічеллі «Портрет танцівниці Камарго» «Танець під музику часу» Ніколи Пуссена. Картини іспанського художника Франсиско Родригеса, що зображують танцівниць.</p> <p>Три картини П'єра Огюста Ренуара — «Танець у селі», «Танець в Буживалі», «Танець у місті».</p> <p><i>Практичне завдання.</i> Створення силуетного зображення пари, що виконує танець, за зразком або за уявою.</p>
<p>Урок № 30</p> <p>Театральні зустрічі</p>	<p>Поняття театральньо-декораційне мистецтво, сценографія. Історія розвитку театральних декорацій. Види декорацій.</p>	<p>Основні види декорацій: жорсткі (об'ємні, напівоб'ємні, плоскі) та м'які (мальовані, аплікаційні, драпіровані та гладкі). Професія художника-декоратора.</p> <p><i>Практична робота:</i> створення театральної декорації для настільного театру ляльок.</p>
<p>Урок № 31</p> <p>Театр ляльок</p>	<p>Різновиди ляльок. Секрети виготовлення ляльок в різних країнах світу. Види театральних ляльок.</p>	<p>Різновиди ляльок. Секрети виготовлення ляльок. Групи театральних ляльок. Театр горішніх ляльок (рукавичних). Театр нижніх ляльок (маріонеток), театр серединних ляльок. Персонаж або його окремі частини — елементи костюма актора/акторки (театри тіней, ростові ляльки).</p> <p>Види театральних ляльок. Маріонетка — лялька-рукавичка тростинова лялька, ростова та вертепна лялька. Лялька з мімікою, тіньові ляльки.</p> <p>Відеоролик «Різновиди ляльок Туреччини, Японії».</p> <p><i>Практична робота:</i> виготовлення ляльки-маріонетки з паперу.</p>

<p>Урок № 32</p> <p>Жанри мультиплікації.</p>	<p>Історія розвитку жанрів аніме. Основні характеристики героїв серіалів аніме. Японія.</p>	<p>Toei Animation — аніме-студія Японії. Характеристика основних героїв фільму аніме. Особливості створення аніме-серіалу в Японії. Основні професії розвитку жанру аніме в Японії. Поради від майстра, щоб намалювати героя аніме. <i>Практична робота:</i> вправи для створення малюнків героїв серіалів аніме; створення портретів героїні аніме.</p>
<p>Урок № 33</p> <p>Жанри кіномистецтва</p>	<p>Професія художника в кіномистецтві. Декорації — найважливіший елемент кіно. Кіноафіша в кіномистецтві.</p>	<p>Особливості професії художника в кіномистецтві: художник-постановник, художник-костюмер, художник-розкадрувальник, художник-гример, реквізитор разом з артдиректором та виробничим дизайнером. Декорації — найважливіший елемент кіно. Кіноафіша в кіномистецтві. <i>Практичне завдання.</i> <i>Завдання 1.</i> Створення зачіски та грим для героя/героїні улюбленого фільму. <i>Завдання 2.</i> Створення ескізу костюма для героя або героїні улюбленого фільму. <i>Завдання 3.</i> Виконання роботи художника-розкадрувальника. Створення епізоду (кадру) до фільму «Клара та чарівний дракон» (реж. О. Клименко).</p>
<p>Урок № 34</p> <p>Новітні жанри в кіномистецтві</p>	<p>Мистецтво інсталяції. Основні види інсталяцій. Творчість сучасних митців зарубіжжя та України.</p>	<p>Інсталяція поширилася в мистецтві другої половини ХХ століття. У ХХІ столітті приклади інсталяції. Фестиваль «Burning Man» («Гаряча людина»). Творчість сучасних митців зарубіжжя та України. Перегляд творів на тему «Літо». <i>Практична робота:</i> створення композиції «Літо-літечко», зобразивши квіти у змішаній техніці: акварельний живопис «по-вологому» і воскові кольорові олівці.</p>
<p>Урок № 35</p> <p>Зустрічі мистецтв</p>	<p>Підсумковий урок.</p>	<p><i>Перша зупинка</i> — «Галерея образів»: повторення матеріалу, розпізнавання жанрів творів образотворчого мистецтва. <i>Друга зупинка</i> — «Знавці мистецтва»: повторення термінів, понять, жанрів образотворчого мистецтва. <i>Третя зупинка</i> — «Виставкова»: — виставка робіт класу. <i>Четверта зупинка</i> — «Творча». Створення пейзажу «Макове поле» за зразком або за власним задумом, добір кольорів для передання настрою сонячного літнього дня. Техніка виконання — за вибором Підбиття підсумків навчального року з образотворчої складової.</p>